

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อ
สาขาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กานุงศ์ ลิมปะวงศานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2565

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อ
สายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

กานุพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มกราคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

MANAGEMENT GUIDELINE TO ENHANCE THE STUDENTS' MOTIVATION TO
FURTHER THEIR STUDY AT THE VOCATIOINAL LEVEL IN EDUCATIONAL
OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER PHRANAKHON SI
AYUTTHAYA PRIMARY EDUCAITON SERVICE AREA OFFICE 1

PANUPONG LIMPANAVONGSANON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University
January 2022

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนใน
การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ชื่อนักศึกษา นายภาณุพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์
รหัสนักศึกษา 76177030
หลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ ฐิ์แผน ประธานกรรมการ
ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ กรรมการ

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 16 สิงหาคม 2564 ภาคเรียนที่ 3/2563

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มกราคม พ.ศ. 2565

ภานพศ์ ลิ้มปะวงศานนท์. (2565). แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 129 หน้า. อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ2) นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 53 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริบทของสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความถนัดและความสนใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเงินทุนสนับสนุน และ2) การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 บริบทของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาดำเนินการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ด้านที่ 2 การสื่อสาร เช่น สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ ด้านที่ 3 ความถนัดและความสนใจ เช่น สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน ด้านที่ 4 แรงจูงใจ เช่น สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ด้วยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย และด้านที่ 5 เงินทุนสนับสนุน เช่น สถานศึกษาประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

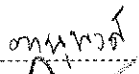

คณะ.....ครุศาสตร์.....ลายมือชื่อนักศึกษา.....ภานพจน์
สาขาวิชา.....การบริหารการศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2564.....

Panupong Limpanavongsanon. (2022). **Management Guideline to Enhance the Students' Motivation to Further their Study at the Vocational Level in Educational Opportunity Expansion Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Education Service Area Office 1.** Thesis for the Master of Education Program in Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. 129 pp. Advisor: Watcharapat Techawattanasiridamrong, Ph.D.

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) explore the management to enhance the students' motivation to further their study at the vocational level in educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1; and 2) propose management guidelines to enhance the students' motivation to further their study at the vocational level in educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The research procedure consisted of 2 stages. Stage 1 was to explore management to enhance the students' motivation to further their study at vocational level. The sample group, using purposive sampling, consisted of 53 school administrators under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument was a questionnaire with a reliability level at 0.94. Statistical analysis was performed in terms of mean and standard deviation. Stage 2 proposed management guidelines to enhance the students' motivation to further their study at the vocational level. The key informants consisted of 5 experts, derived from purposive sampling. The research instrument was a form of interview.

The research results revealed as follows: 1) in terms of the management to enhance the motivation of the students to further their study at the vocational level in educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1, when it was analyzed as a whole, it was found at a high level. When it was analyzed individually, the school context was at the highest level, followed by aptitude and interest, while the lowest was financial support; and 2) the management guideline, proposed to enhance the students' motivation to further their study at the vocational level education in educational opportunity expansion schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office One, included 5 aspects. 1) School context, for instance, setting the output quality to be ready for furthering at the vocational level. 2) Communication as carrying out public relations intensively, focusing upon vocational education, providing also information in all areas of vocational education. 3) Aptitude and interest as encouraging learning management in accordance with the students' aptitudes. 4) motivation as promoting variety of activities as well as using various and up-to-date instructional media. 5) Financial support as searching for educational resources cooperated by both public and private sectors.

Faculty ..... Education ..... Student's signature .....
Program ..... Educational Administration ..... Advisor's signature .....
Academic Year ..2021.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูงในการให้คำปรึกษา คำแนะนำแก้ไขต่าง ๆ เป็นอย่างดีจาก ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมด้วยท่านคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทุกท่าน ซึ่งได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้แขนงต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่งานวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จในครั้งนี้ โดยได้รับความรัก ความห่วงใย ความช่วยเหลือกำลังใจจากบิดา มารดา ที่คอยเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้โอกาสได้มีวันแห่งความภาคภูมิใจ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างยิ่ง

ภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	10
ความหมายของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	10
ความสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา.....	11
การจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ.....	16
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ.....	16
ทฤษฎีการตัดสินใจ.....	17
กระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา.....	20
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ.....	21
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ	25
	ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	26
	ความหมายของแรงจูงใจ	27
	ประเภทของการสร้างแรงจูงใจ	29
	องค์ประกอบที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจ	31
	ประโยชน์ของการสร้างแรงจูงใจ	31
	การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อ	
	สายอาชีวศึกษา	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
	งานวิจัยในประเทศ	42
	งานวิจัยต่างประเทศ	45
3	วิธีดำเนินการวิจัย	46
	ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนใน	
	การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1	46
	ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียน	
	ในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1	50
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	ขั้นตอนที่ 1 ผลศึกษาการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของ	
	นักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส	
	ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
	พระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้บริหาร	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของ นักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1	65
5	74
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	93
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ ในการทำวิทยานิพนธ์.....	95
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	101
ภาคผนวก ง แบบตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	104
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์.....	111
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามการวิจัย	113
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำ วิทยานิพนธ์.....	122
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	124
ประวัติย่อผู้วิจัย	128

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1	ตารางสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย นักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง..... 35
2	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 54
3	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน 56
4	ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการสื่อสาร 57
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา 58
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของ นักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านความถนัดและความสนใจ..... 60
7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านแรงจูงใจ..... 62
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านเงินทุนสนับสนุน 63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษา ต่อสาขาวิชาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1	70

Graduate School ARU

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6

Graduate School ARU

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ของโลกปัจจุบันทำให้เห็นความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างหลากหลายศาสตร์สาขา ซึ่งส่งผลถึงการลดจำนวนลงของผู้เรียน จึงส่งผลกระทบต่อการศึกษาต่อของประเทศ โดยเฉพาะสาขาวิชาชีพเฉพาะ สาขาทางด้านอาชีพ อีกทั้งสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนในปัจจุบันยังไม่ตอบสนองต่อตลาดแรงงานของประเทศและนานาชาติ การที่จะมีการพัฒนาประเทศให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยที่หลากหลาย ผู้เรียนนับเป็นปัจจัยหลักที่เป็นตัวแปรขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้ประเทศก้าวไปข้างหน้าตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพทางด้านอาชีพมากยิ่งขึ้น การวางแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ดังนั้นการพัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องกับบริบทของแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้นั้น สถาบันการศึกษาจะต้องเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนเพื่อยกระดับทักษะวิชาชีพและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนให้สูงขึ้น การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับระหว่างการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมใหม่ๆ จะส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงความต้องการในการผลิตกำลังคนในสายวิชาชีพมากยิ่งขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 65)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นซึ่งจะต้องมีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวไว้ในมาตรา 6 มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งมีเป้าหมายการผลิตและพัฒนา

กำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ การฝึกทักษะอาชีพระหว่างวิชาชีพระยะสั้นและวิชาชีพระยะยาว ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศให้เป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางของการพัฒนากำลังคน ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาต่อและให้ผู้เรียนเห็นโอกาสความก้าวหน้าในสายงานวิชาชีพเฉพาะไปจนถึงการประกอบอาชีพในอนาคต และการส่งเสริม สนับสนุน ต่อผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อสายวิชาชีพให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารในสาขาวิชาชีพที่ผู้เรียนสนใจได้อย่างเหมาะสมในบริบทของสถาบันอาชีวศึกษาและตรงต่อความต้องการในการพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพตามเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 11)

แนวโน้มความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในประเทศและตลาดแรงงานในต่างประเทศ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2560-2564 มีแนวโน้มที่เห็นได้อย่างชัดเจนว่าอัตรากำลังคนแรงงานในประเทศไทย มีอัตราลดลง จาก 38.27 ล้านคน เป็น 38.22 ล้านคน ศักยภาพด้านแรงงานรวมมีอัตราลดลง ร้อยละ 0.12 ส่วนอัตราการเปลี่ยนแปลงของความต้องการแรงงานของผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จในอนาคต ระยะ 5 ปี พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 5.49 จาก 1.37 ล้านคน เป็น 1.45 ล้านคน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 3.27 จาก 1.80 ล้านคน เป็น 1.85 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560, หน้า 35) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษาวิจัยเรื่องอนาคตของการผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศไทย 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561–2565) พบว่า อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนาคนอาชีวศึกษาในภาคเหนือมีความเห็นสมควรเปิดหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสถาบันอาชีวศึกษา 4 กลุ่มอาชีพ จำนวน 48 หลักสูตร โดยเรียงลำดับความสำคัญตามทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ได้แก่ กลุ่มอาชีพที่ 1 คือ ก่อสร้าง กลุ่มอาชีพที่ 2 คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มอาชีพที่ 3 คือ คอมพิวเตอร์ และกลุ่มอาชีพที่ 4 คือ โลจิสติกส์ จะเห็นได้ว่าจากแนวโน้มของตลาดแรงงานและผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงวิกฤตและโอกาสในการพัฒนากำลังคนสายอาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงาน แต่กับพบว่าสภาพการณ์ปัจจุบันของการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษายังมีน้อย อีกทั้งผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสายอาชีวศึกษานั้นยังมีปริมาณการผลิตกำลังคนทางด้านวิชาชีพยังไม่เพียงพอกับความต้องการที่จะป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นการส่งเสริมให้แรงงานที่สำเร็จ

การศึกษาสายอาชีพศึกษาให้เข้าสู่ตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังป้องกันปัญหาการขาดแคลนแรงงานได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, หน้า 120 -121)

การจัดการศึกษาทางด้านอาชีพศึกษา จึงเป็นหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ว่าจะพิจารณาองค์ประกอบด้านใดก็ตามจะพบว่ามีความไม่สมบูรณ์ไปเสียเกือบทุกด้าน ทั้งนี้เกิดจากการที่การอาชีวศึกษาไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างจริงจังจากรัฐบาลติดต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน จนกระทั่งรัฐบาลของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เข้ามารับผิดชอบการบริหารประเทศ การอาชีวศึกษาจึงได้รับความสนใจและมีความพยายามที่จะดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทางด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษา 20 ปี เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพของอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จภายในระยะเวลา 20 ปี คือระหว่าง พ.ศ. 2560-2579 ขณะนี้เวลาได้ผ่านไปแล้วประมาณ 2 ปีแล้ว แต่การดำเนินงานตามแผนยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศที่เข้าศึกษาต่อในสายอาชีพศึกษามีจำนวนน้อยกว่านักเรียนที่ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นอัตราส่วน 50:50 โดยประมาณมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน การที่ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเรียนสายอาชีพศึกษา (รวมถึงมุมมองและทัศนคติของนักเรียน) สืบเนื่องจากปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ภาพลักษณ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีปัญหาการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน การที่ไม่ได้รับรู้ข่าวสารถึงรายละเอียดของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ที่มีการศึกษาในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จนถึงระดับปริญญาตรีสายปฏิบัติการ ซึ่งเป็นกลุ่มตลาดแรงงานมีความต้องการสูงมาก เนื่องจากมีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน โครงการพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นอกจากนี้ นักศึกษาอาชีวศึกษาที่ผ่านการศึกษาระบบทวิภาคี จะมีความรู้ที่มีประสิทธิภาพผ่านการทำงานจริงนอกเหนือจากศึกษาทฤษฎีในห้องเรียน มีรายได้ขณะกำลังศึกษาอยู่ และมีโอกาสได้มีงานทำเมื่อจบการศึกษาแล้ว ซึ่ง โอกาสและเส้นทางที่เติบโตในอาชีพของผู้จบการศึกษาสายอาชีพศึกษาสามารถประสบความสำเร็จได้ไม่น้อยกว่าผู้ที่จบการศึกษาสามัญ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ (คณฺทสรวง กริ่งทอง, 2561, หน้า 1) แรงงูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดพิจิตร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการประกอบอาชีพเป็นแรงงูงใจสูงสุด ด้านเหตุผลส่วนตัวนักศึกษามีแรงงูงใจในการศึกษาต่อระดับ ปวส. ด้านลักษณะของสถาบันมีแรงงูงใจในการศึกษาต่อในระดับ ปวส. ด้านบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมีแรงงูงใจในการศึกษาต่อระดับ

ปวส. ส่วนรายงานการวิจัยของ (อามรรรัตน์ เหลืองอร่าม, 2557, หน้า 90) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบุรีบริหารธุรกิจ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายคำั้น เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคม ด้านลักษณะสถาบัน และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

ทั้งนี้ ประเด็นปัญหาของนักเรียน ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาลดน้อยลง ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ซึ่งได้มีการกำหนดสัดส่วนการรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสศึกษาต่อสายอาชีพจากสัดส่วนผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีพจากปัจจุบัน 50:50 ในอนาคตเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา มีอัตราการลดจำนวนผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษา ส่งผลกระทบไปถึงการขาดแคลนแรงงานวิชาชีพเฉพาะ เนื่องจากปัญหาทักษะทางด้านวิชาชีพและสมรรถนะวิชาชีพไม่ตอบสนองต่อตลาดแรงงาน จึงทำให้รัฐบาลเล็งเห็นความจำเป็นต่อการให้มีนโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ที่จะจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีการส่งเสริมให้ศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเป็นรากฐานที่สำคัญในอนาคตต่อไป และเนื่องจากการบริหารจัดการของโรงเรียนขยายโอกาสไม่มีการบริหารจัดการที่ดี

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

คำถามการวิจัย

1. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

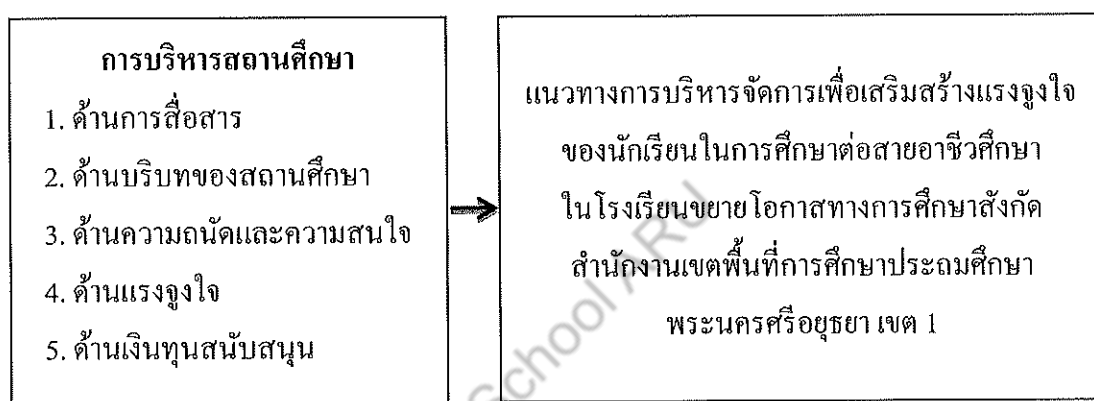
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จาก 53 โรงเรียน จำนวน 53 คน

นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการสัมภาษณ์ ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ผู้ที่รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง จาก 43 วิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยการใช้แบบเจาะจงตัวบุคคล (Purposive sampling)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์แนวทางการดำเนินงาน จากจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาส ทั่วประเทศ ที่เข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษามีจำนวนลดน้อยลงกว่านักเรียนที่ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นอัตราส่วน 40:60 จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านบริบทของสถานศึกษา ด้านความถนัดและความสนใจ ด้านแรงจูงใจ ด้านเงินทุนสนับสนุน และเอกสาร ตำรา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษา 20 ปี เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพของอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จภายในระยะเวลา 20 ปี คือระหว่าง พ.ศ. 2560-2579 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ (นรินธรณ์ กัลยาวงศ์, 2560, หน้า 153-162) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร (เมธาวิ สุขปาน, 2555, หน้า 7) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี และ (วิชาญ หงส์บิน, 2561, หน้า 24) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการบัญชี กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพณิชยการ โดยผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในการกำกับ ดูแล ส่งเสริม ตรวจสอบ ประเมินผล และประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิผลและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

การเสริมสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การดำเนินการกิจกรรมของครูแนะแนวที่ทำให้เกิดความคิด ความสนใจในด้านต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดความต้องการในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา และเป็นการกระตุ้นยั่วยุให้เกิดการปฏิบัติงานเป็น ไปอย่างมีระบบสูงสุด จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

การเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา หมายถึง แรงจูงใจภายในที่เป็นแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันให้ผู้เรียนสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อเป็นการแสดงพฤติกรรมออกมา และเป็นสิ่งบ่งชี้ทิศทางให้กับผู้เรียนที่สนใจศึกษาต่อกระทำพฤติกรรมเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์

สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ ของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือ มีวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่สนใจเข้า ศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา

ด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความตระหนักของบุคลากร ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ และมีจัดตั้งคณะดำเนินงาน การวางแผนและดำเนินการ การเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อด้านอาชีพ และมีการสร้าง เครื่องข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ

ด้านบริบทของสถานศึกษา หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษามีการกำหนดคุณภาพ ของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา มีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ต่อการจัดการเรียนการสอน โดยมีการกำกับติดตาม ผู้เรียนที่จบการศึกษา จัดเก็บข้อมูลการศึกษาต่อ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินการส่งเสริมผู้เรียนต่อไป

ด้านความถนัดและความสนใจ หมายถึง กระบวนการสร้างความสามารถทางสติปัญญา หลาย ๆ ด้านที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน และการที่ผู้เรียนจะวางแผนทางด้านอาชีพในอนาคต ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตัวเองได้นั้น ผู้เรียนนั้นต้องรู้จักความถนัด ความสามารถที่ได้รับจาก ประสบการณ์ และการฝึกฝนจนเกิดเป็นทักษะของตนเอง ความถนัดด้านอาชีพอาจสังเกตได้จาก การที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมใด หรือสิ่งใดแล้วทำได้ดี คล่องแคล่วแล้วประสบความสำเร็จ

ด้านแรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องมีการจัดและพัฒนากิจกรรมแนะแนวอาชีพที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

ด้านเงินทุนสนับสนุน หมายถึง การดำเนินการจัดสรรทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ รวมไปถึงกองทุนการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาขาดแคลนทุนทรัพย์ ที่จะส่งผลต่อการศึกษาต่อ โดยประเภททุนต่าง ๆ จะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ พิจารณาตามเกณฑ์และข้อกำหนดคุณสมบัติของแต่ละทุนให้ชัดเจน หรือการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร

ข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐและ เอกชน ทราบและพิจารณา ในการสนับสนุนทุนการศึกษาของผู้เรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาวิจัยสามารถให้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้กับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสายอาชีวศึกษา นำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. สถานศึกษามีแนวทางการบริหารจัดการให้กับผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อสายอาชีพในด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. หน่วยงานที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทางการศึกษาสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยศึกษารายละเอียดในประเด็นต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา
  - 1.1 ความหมายของสถานศึกษาอาชีวศึกษา
  - 1.2 ความสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา
  - 1.3 การจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ
  - 2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ
  - 2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ
  - 2.3 กระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา
  - 2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
  - 3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ
  - 3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
  - 3.3 ความหมายของแรงจูงใจ
  - 3.4 ประเภทของการสร้างแรงจูงใจ
  - 3.5 องค์ประกอบที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจ
  - 3.6 ประโยชน์ของการสร้างแรงจูงใจ
4. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.1 ความหมายของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 มาตรา 4 ระบุว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษา และมีการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี โดยยึดหลักคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 2)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555, หน้า 10-12) การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบ คือการศึกษาในระบบเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษาระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม และการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

วิลาวัลย์ แสนเผ่า (2552, หน้า 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะฝีมือและผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาประกอบอาชีพได้เพราะผู้เรียนจะได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในระหว่างที่เรียนในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า อาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะ มีฝีมือในด้านการศึกษา วิชาชีพ ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และเป็นการศึกษาที่ให้ความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพในการทำงาน เพื่อเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยให้ผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วมี

ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถมีส่วนร่วมในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 ความสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษา

ความสำคัญของการจัดอาชีวศึกษา ในปัจจุบันเป็นยุคแห่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะช่วยส่งผลให้การผลิตมีผลสูงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพแต่ประสิทธิภาพในผลผลิตและบริการทั้งหลายจะเป็นที่พอใจต้องอาศัยการดำเนินงานของผู้ที่มีความชำนาญในงานสาขาต่าง ๆ อย่างมาก ผู้ชำนาญงานเหล่านี้จะต้องได้รับความรู้โดยวิธีการที่ถูกต้องด้วยกระบวนการทางการศึกษาหลายรูปแบบ การอาชีวศึกษานับว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ความรู้แก่ผู้ที่จะไปประกอบอาชีพด้วยความมั่นใจมีทักษะอย่างดีหากประเทศไทยปรารถนาที่จะเพิ่มผลผลิตในด้านต่าง ๆ สามารถแข่งขันได้ทั้งราคาและคุณภาพ ปรารถนาที่จะแก้ปัญหาค่าว่างงานของคนไทย และปรารถนาที่จะให้เยาวชนมีอิสระเสรี ที่จะเลือกวิถีชีวิตของตนในการประกอบสัมมาอาชีพจะตามความต้องการความถนัดของตนแล้ว จะต้องมีการปรับปรุงและขยายการอาชีวศึกษาของประเทศชนิดแข่งกับเวลาโดยรีบด่วนที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555, หน้า 57-59) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีรวมทั้งฝึกการอบรมวิชาชีพ โดยมียุทธศาสตร์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับ กึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีให้มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องระบบอาชีวศึกษาจึงได้มีการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบความร่วมมือ และเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน ผู้ประกอบการกลุ่มอาชีพ ฯลฯ จึงเปิดโอกาสให้สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน และการดำเนินงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ผ่านมาจะต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านสถานประกอบการ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการบริหารการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการศึกษาวิชาชีพตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ

สรุปได้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีอยู่คู่กับมนุษย์ การจัดการศึกษาในสมัยก่อนมุ่งเน้นเพื่อการดำรงชีวิตอย่างแท้จริง แต่มาในสมัยปัจจุบันการอาชีวศึกษามุ่งเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง โดยสร้างคนเพื่อสร้างงาน และสร้างงานเพื่อสร้างเศรษฐกิจอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดเหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติ

1.3 การจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558, หน้า 58) ได้กล่าวไว้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีสถานศึกษาในสังกัด 421 แห่งทั่วประเทศ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ โดยจัดการเรียนการสอน 9 ประเภทวิชา มีสาขาวิชาให้เลือกเรียนมากกว่า 350 สาขาวิชา ทั้งนี้ด้วยการบริหารจัดการที่มีศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาประจำภาค 5 ภาค ทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนางานทางด้านวิชาการและอาชีวศึกษาจังหวัด 77 แห่ง และอาชีวศึกษาภาค 5 ภาค ทำหน้าที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการกลุ่มสถานศึกษาในระดับจังหวัด

จำนวนสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย

วิทยาลัยเทคนิค 114 แห่ง วิทยาลัยการอาชีพ 142 แห่ง วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 3 แห่ง วิทยาลัยพาณิชยกรรม 5 แห่ง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 52 แห่ง วิทยาลัยอาชีวศึกษา 39 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ 13 แห่ง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี 43 แห่ง กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง 1 แห่ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือ 3 แห่ง วิทยาลัยประมง 4 แห่ง สถาบันการอาชีวศึกษา 23 แห่ง

ระดับหลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญาตรีที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูวิชาชีพ
4. หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อเนื่องและจบการศึกษาภายใน 2 ปี
5. หลักสูตรพัฒนาอาชีพเฉพาะทาง เป็นหลักสูตรจัดรองรับผู้มีพื้นฐานความรู้ทุกระดับการศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6 - 225 ชั่วโมง และหลักสูตร 108 อาชีพ เปิดการสอนตามวาระโอกาสต่าง ๆ มีระยะเวลาในการเรียน 1-4 ชั่วโมง

ภารกิจและนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558, หน้า 8) ได้กล่าวถึงภารกิจและนโยบายไว้ว่า การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569 ดังนี้

1. ด้านการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานโดย
  - 1.1 รักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับ ปวช. การเพิ่มปริมาณผู้เรียนในระดับ ปวส.
  - 1.2 ลดปัญหาการออกกลางคัน โดยวางเป้าหมายให้ลดลงร้อยละ 5 ด้วยการป้องกัน/ดูแลรายบุคคล การวิจัยพัฒนา แก้ปัญหารายวิทยาลัย/รายสาขาวิชา การวิเคราะห์แก้ปัญหาเชิงระบบ กลุ่มเป้าหมายใน 50 วิทยาลัยที่มีปัญหาการออกกลางคันสูง
  - 1.3 จัดการเรียนการสอนในระดับพื้นที่และภาพรวมตามความต้องการในแต่ละสาขา
  - 1.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนสายอาชีพด้วยระบบโควตา
  - 1.5 เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผู้มีส่วนสำคัญต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในเชิงรุก ซึ่งได้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง
2. ด้านการขยายโอกาสในการเรียนอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
  - 2.1 จัดอาชีวศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่ สาขาอาชีพ การขยายกลุ่มเป้าหมาย
  - 2.2 จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาในรูปแบบกลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัดและกรุงเทพมหานคร รวม 19 สถาบัน และสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ภาคละ 1 แห่ง จำนวน 4 แห่งรวมทั้งหมด 23 สถาบัน
  - 2.3 จัดตั้งสถานศึกษาอาชีวะอำเภอในกลุ่มอำเภอชั้นหนึ่ง
  - 2.4 ส่งเสริมการจัดอาชีวะชายแดนใต้สู่สันติสุข ศูนย์ฝึกอบรมอาชีวะสองระบบและการจัดหลักสูตรอาชีวะท้องถิ่น และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส
  - 2.5 มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน สาขาที่เป็นนโยบายรัฐบาล และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยการจัดอาชีวศึกษาเฉพาะทาง อาทิ ปิโตรเคมี การสร้างเขตรุ่นใหม่ คริวไทยสู่ครัวโลกพลังงานทดแทน โลจิสติกส์/รถไฟ ความเร็วสูง อัญมณี ยานยนต์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ท่องเที่ยว/โรงแรม ฯลฯ
  - 2.6 ขยายกลุ่มเป้าหมายอาชีวะในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวะเพื่อคนพิการ อาชีวะวัยแรงงาน อาชีวะสูงวัย อาชีวะเพื่อสตรี อบรมระยะสั้น/ตลาดนัดอาชีพ ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อต่อยอดและพัฒนาทักษะทั้ง Upgrade skills และ Reskills ร่วมจัดอาชีวศึกษาในสถานพินิจ เรือนจำ ค่ายทหาร และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.7 สนับสนุนให้หน่วยงาน/องค์กร ร่วมจัดอาชีวศึกษาซึ่งได้แก่ สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนจากสาขาอาชีพต่างๆ ฯลฯ

2.8 จัดอาชีวะทางเลือก อาชีวะทายาท วิทยาลัยอาชีวศึกษารฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวะ อินเทอร์เน็ต และอาชีวะเทียบโอนประสบการณ์

2.9 เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาคู่ด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุ เพื่อการศึกษาและพัฒนาอาชีพ (R-radio network)

3. ยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

3.1 ระดับสถานศึกษา และระดับห้องเรียน ส่งเสริมคุณภาพและสร้างความเข้มแข็ง ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา โดยแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

3.1.1 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Constructionism, Project based learning authentic assessment การเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์จากการเรียนในสถานที่จริง/ สถานการณ์จริง อาทิ Fix it center และกรณีศึกษาพิบัติ

3.1.2 พัฒนาระบบนิเทศ การจัดการความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จากครูรุ่นพี่สู่ครู รุ่นใหม่ (นิเทศภายใน) และการนิเทศทางไกล

3.1.3 สร้างความเข้มแข็งการประกันคุณภาพภายใน สนับสนุนให้ทุกวิทยาลัย ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกระดับดีมาก และเตรียมพร้อมรับการประเมินระดับสากล

3.1.4 ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็ก ให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งตามความต้องการของพื้นที่และการให้บริการกลุ่มเป้าหมายพิเศษ อาทิ คนพิการ วิทยาลัย สูงวัย และสตรี

3.1.5 ใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอนสนับสนุนความพร้อมในด้าน Hardware สื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมการประกวดสื่อ/สื่อออนไลน์ และจัดตั้งวิทยาลัยต้นแบบการใช้ ICT เพื่อการเรียนการสอน

3.1.6 พัฒนาครู สร้างเครือข่ายครู Social media และ Network สนับสนุนให้ครู ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ

3.1.7 จัดหาสื่อ/หนังสือ วัสดุฝึก อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ

3.2 ระดับผู้เรียน ยกระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งสมรรถนะหลัก (Core competency) และสมรรถนะการทำงาน ตามตำแหน่งหน้าที่ (Function competency) โดยใช้ V-NET การประเมินด้านมาตรฐานวิชาชีพ และการประเมินระดับห้องเรียน สร้างเสริมทักษะอาชีพในอนาคตด้วยกิจกรรมองค์การวิชาชีพ ปลูกฝัง

คุณธรรมจริยธรรม วิถีประชาธิปไตย ความมีวินัย เสริมสร้างทักษะชีวิต ความสามารถด้านนวัตกรรม/ สิ่งประดิษฐ์ การเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะการคิดบนพื้นฐาน Competency based technology based green technology และ Creative economy รวมทั้งการแก้ปัญหา ด้านพฤติกรรมและการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ อาทิ สุภาพบุรุษอาชีพะ ลูกเสือ กีฬาและการป้องกัน/แก้ไข การทะเลาะวิวาท

3.3 เตรียมผู้เรียนสู่การเป็นประชาคม ASEAN โดยการเพิ่มจำนวนสถานศึกษา English Program (EP) Mini English Program (MEP) ทุกจังหวัด ใช้หลักสูตร/สื่อต่างประเทศ สนับสนุนการฝึกงานต่างประเทศ/บริษัทต่างประเทศและในประเทศ ยกย่องระดับทักษะด้านภาษาอังกฤษ ในงานอาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาประเทศคู่ค้า จัดระบบ Sister school ทุกประเทศใน ASEAN

4. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

4.1 ด้านบริหารทั่วไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ Web portal e-office และ Data based รวมทั้งการปรับภาพลักษณ์เชิงบวก

4.2 ด้านงบประมาณ ใช้แนวทาง Strategic Performance Based Budgeting : SPBB และ Formula funding โดยการจัดงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐาน ความเสมอภาค และตามนโยบายการกระจายอำนาจจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำงบประมาณค่าสาธารณูปโภคและค่าจ้างครู ให้เพียงพอ

4.3 ด้านบริหารงานบุคคล สร้างเครือข่ายครู/สมาคมวิชาชีพ จัดหาครูจ้าง พนักงานราชการให้เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนากระบวนการบริหารงานบุคคลของสถาบันการอาชีวศึกษา

4.4 ด้านการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา ดังนี้

4.4.1 องค์การ/สมาคมวิชาชีพ สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า กระทรวง แรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สถานประกอบการในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การฝึกงาน

4.4.2 ประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน

4.4.3 องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ VOCTECH CPSC /APACC SEARCA และ UNIVOC

4.4.4 ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคของโลก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อิสราเอล ญี่ปุ่น เดนมาร์ก และเยอรมัน

สรุปได้ว่า การจัดการสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหาร

จัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้และสามารถบริการทางการศึกษาแก่สังคมได้เป็นอย่างดี

2. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ

2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ

ความหมายของการตัดสินใจ ได้มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความ หรือคำนิยามไว้ ดังนี้
 ฌ็องฌูพันธ์ เขจรนันท์ (2551, หน้า 138) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการใช้ความคิดและการกระทำของการรับรู้โดยการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา (Problem) หรือ โอกาส (Opportunity) และประเมินทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อจัดการกับปัญหาหรือโอกาสที่เกิดขึ้นจากความหมายของการตัดสินใจดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การใช้ความคิดในการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาหรือ โอกาสในการประเมินหรือพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุดจากหลายทางเลือกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วรพจน์ บุษราคัมวดี (2551, หน้า 109) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ ดังนี้

1. มีทางเลือกหลายทาง การตัดสินใจเพื่อในกรณีที่ทางเลือกมีหลายทางเลือกอาจจะต้องอาศัยดุลพินิจส่วนตัวของบุคคลเพื่อการตัดสินใจ ซึ่งการมีหลายทางเลือกนั้นอาจตัดสินใจผิดพลาดขึ้นได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยเครื่องมือหรือเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เข้ามาช่วยเพื่อทำการตัดสินใจ

2. การมีข้อมูลเป็นจำนวนมากในการตัดสินใจ หากบุคคลนำดุลพินิจส่วนตัวมาใช้ในการตัดสินใจบ่อยครั้งอาจเกิด โอกาสผิดพลาดและขาดความรอบคอบได้เนื่องจากไม่สามารถนำข้อมูลที่มืออยู่ทั้งหมดมาพิจารณาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

3. เพื่อลดความขัดแย้ง เนื่องจากพื้นฐานความรู้รวมทั้งประสบการณ์ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นในการตัดสินใจถ้าหากไม่อาศัยหลักเกณฑ์หรือเครื่องมือที่เหมือนกันมาทำการตัดสินใจแล้วจะทำให้การตัดสินใจแตกต่างกันออกไปจนทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้

4. เพื่อลดความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนในการตัดสินใจของบุคคลที่ปราศจากกฎเกณฑ์หรือเครื่องมือ ดังนั้นการตัดสินใจโดยใช้เครื่องมือที่ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยโอกาสของการตัดสินใจที่ผิดพลาดลดลงได้จากความสำคัญของการตัดสินใจดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

วุฒิชัย จานง (2552, หน้า 25) ได้ให้ความหมายว่า ได้แบ่งขั้นตอนของการตัดสินใจโดยถือแนวพิจารณาการแก้ไขปัญหา (Problem solving approach) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยได้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Data collection) เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมีสาเหตุการเสาะแสวงหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันปัญหาคือการเสาะหาสิ่งที่เป็นสาเหตุนั้นเพื่อมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจและจะต้องกระทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ทั้งในแง่ของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collective) และในแง่ของการวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นลักษณะและวิธีการเดียวกันการวิจัย

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (Formulating alternative) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการตัดสินใจเป็นการพยายามจะครอบคลุมวิธีทางที่จะแก้ไขปัญหานั้นได้ในหลาย ๆ วิธี และจะต้องกำหนดให้ได้ในรูปธรรมหลักข้อเท็จจริง (Main fact) เป็นอย่างไรบ้างและในทางปฏิบัติต้องสร้างฉาก (Scenario) ขึ้นมาก่อนว่าเรื่องนี้มีทางเลือกอะไรบ้างในทางเลือกนั้น ๆ มีข้อเท็จจริงรูปธรรมหลัก ๆ อะไรบ้าง

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (Analysis alternative) การวิเคราะห์ทางเลือกควรใช้ความเป็นจริงที่เป็นภาวะวิสัย (Objective analysis) พยายามหลีกเลี่ยงการนำค่า (Value) ที่ทั้งหลายมาเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์

4. ขั้นตอนการเปรียบเทียบค่าทางเลือก (Value comparison) ขั้นตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบโดยนำค่า (Value) ที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบกับขั้นตอนอื่นที่ปลอดจากค่าแล้วมาพิจารณาทางเลือกอีกทีหนึ่ง

5. ขั้นตอนการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด (Choice of alternative on the best set of alternative) ขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด

ก่อกเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา (2553, หน้า 183) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการหนึ่งของมนุษย์ในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ เพื่อสนองความต้องการของตนและสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับตน

2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

รีเดอร์ (Reeder, 1978, p. 123) (อ้างถึงใน รัตติกาล สารทอง, 2551, หน้า 39-40) ได้รวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพื่อมาอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ซึ่งเขาเห็นว่า โดยทั่วไปรูปแบบ (Model) ทางด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยามักจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายนอก จะมีผลต่อการตัดสินใจแต่ Reeder เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ แต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านั้นมาสู่ตัวคน ซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อและไม่เชื่อที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรม ดังนั้นบุคคลอาจจะตัดสินใจกระทำ

พฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลที่ทำให้เกิดการตัดสินใจจะแตกต่างกัน รีเคอร์ จึงได้อธิบายเหตุผลในการกระทำสิ่งใดของมนุษย์ว่าเดินจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goals) คือกิจกรรม วัตถุประสงค์ ลักษณะ ความเชื่อ ความรู้ กิจธุระหรือสภาพความเป็นอยู่ที่บุคคลต้องการ ความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ซึ่งผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้าและผู้กระทำพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อบรรลุเป้าประสงค์หรือเป้าหมายนั้น ๆ

2. ความเชื่อ (Belief orientation) คือการรับรู้หรือความเข้าใจง่ายของแต่ละคนหรือกลุ่มต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ความเชื่อนั้นเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับรู้ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดหรือความรู้ตัวเอง ซึ่งความเชื่อจะมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลและพฤติกรรมทางสังคม ในกรณีที่ว่าบุคคลและจะเลือกรูปแบบของพฤติกรรมบนพื้นฐานของความเชื่อที่ตนยึดมั่นอยู่ ซึ่งความเชื่อนี้คือการยอมรับข้อเสนอใดข้อเสนอหนึ่งว่าเป็นความจริงความเชื่อทำให้เกิดภาวะทางจิตใจในแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเป็นพื้นฐานสำหรับการกระทำโดยสมัครใจของบุคคลนั้น แต่อย่างไรก็ตามความเชื่อนี้จะส่งผลให้บุคคลกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้นก็ไม่ได้

3. ค่านิยม (Value standard) คือสิ่งที่บุคคลยึดถือ ซึ่งเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง เป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร ผู้กระทำเชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบที่ยึดถือปฏิบัติค่านิยมของมนุษย์หรือของผู้กระทำทางสังคมจะแสดงออกทางทัศนคติและพฤติกรรมของผู้กระทำทุกรูปแบบ ดังนั้นค่านิยมจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของบุคคล โดยบุคคลพยายามที่จะกระทำสอดคล้องกับค่านิยมที่ตนเองยึดถืออยู่

4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits and customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณีซึ่งถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยวิธีการที่สังคมไม่เห็นชอบด้วยการตัดสินใจที่เลือกกระทำ เช่น ไม่มีการอนุญาติ ไม่มีการร่วมพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของมนุษย์หรือของผู้กระทำทางสังคมส่วนหนึ่งเนื่องมาจากแบบพฤติกรรมที่สังคมกำหนดให้แล้ว

5. การคาดหวัง (Expectation) เป็นการรับรู้ของผู้กระทำทางสังคมว่าบุคคลอื่นกลุ่มหรือสังคมโดยทั่วไปต้องการให้เชื่อหรือรู้สึก หรือประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์นั้นหรือกล่าวได้ว่าความคาดหวัง คือท่าทีของบุคคลอื่นที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของบุคคล (Social action) ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับความคาดหวังและท่าทีของบุคคลอื่นด้วย

6. ข้อผูกพัน (Commitments) สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือประเด็นปัญหาที่ตนเกี่ยวข้องกับทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ผู้กระทำจะทำตามคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ดังนั้นข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เพราะผู้กระทำตั้งใจจะกระทำสิ่งนั้น ๆ เนื่องจากเขาเชื่อว่าข้อผูกพันที่จะต้องกระทำ

7. การบังคับ (Force) คือ ตัวที่ช่วยกระตุ้นให้กระทำการตัดสินใจได้เร็วขึ้นเพราะขณะที่ผู้กระทำตั้งใจกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองรู้สึกที่ไม่มีทางเลือกอื่นอีก นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตามในสถานการณ์ที่ผู้กระทำตั้งใจกระทำสิ่งต่าง ๆ แต่ยังไม่แน่ใจว่าจะกระทำดีหรือไม่นั้น การบังคับจะเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจปฏิบัติได้เร็วขึ้น ดังนั้นการบังคับจึงมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เนื่องจากบุคคลมักมีแนวโน้มเพียงที่จะประพฤติปฏิบัติเมื่อถูกบังคับให้ทำ

8. โอกาส (Opportunity) ความเชื่อของผู้กระทำที่มีต่อสถานการณ์หรือทางเลือกที่มีอยู่ ซึ่งเมื่อผู้กระทำพิจารณาแล้วเห็นว่าภายใต้สถานการณ์นั้นมีช่องทางจังหวะเวลาที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้เลือกกระทำได้ ดังนั้นการที่บุคคลจะตัดสินใจและประพฤติปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดลงไปจึงขึ้นอยู่กับโอกาสที่มีในสถานการณ์นั้น

9. ความสามารถ (Ability) คือ การรับรู้ของผู้กระทำเกี่ยวกับกำลังหรือพลังของตนเอง ในการที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนบรรลุผลสำเร็จภายใต้สถานการณ์นั้น ๆ ผู้กระทำจะตระหนักถึงความสามารถของตนเองก่อนการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เพราะรู้ว่าถ้าตัดสินใจกระทำไปแล้วก็จะมีความสามารถทำได้แน่นอน ดังนั้น โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด ๆ จึงพิจารณาขีดความสามารถของตนเองเสียก่อน

10. การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่น ๆ เช่น เมื่อนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองหรืออาจารย์ก็เป็นปัจจัยให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนต่อได้ทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพการงานต่อไป

วรพจน์ นุชราคมวดี (2551, หน้า 109) ได้ให้ความหมายว่า ทฤษฎีการตัดสินใจเป็นกระบวนการพิจารณาหาทางเลือกที่มีอยู่จากหลายทางเลือก โดยสามารถเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้ ดังนั้นการตัดสินใจจึงเป็นหน้าที่ที่บ่งบอกถึงแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้ที่ทำการตัดสินใจนั้นจะต้องมีหลักการและเหตุผล มีเจตคติและวิจารณญาณที่ดีเนื่องจากการตัดสินใจเป็นวิธีที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ การตัดสินใจจึงมีความสำคัญ

ธิดารัตน์ สร้อยจักร (2553, เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายว่า ส่วนกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนของการตัดสินใจ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ประเด็นที่สนใจ เมื่อผู้เรียนได้ซาบซึ้งกับสถานการณ์ที่มากกระตุ้น จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์ในประเด็นที่สนใจ สิ่งที่ต้องการหาคำตอบอาจจะไม่ใช่เพียงแค่ปัญหาเท่านั้น แต่รวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ

2. เสนอแนวทางเลือก เป็นการเสนอแนวทางต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาหรือตอบโจทย์ในประเด็นที่สนใจ ซึ่งอาจจะมีหลากหลายแนวทาง แต่ละทางเลือกก็จะมีจุดเด่น จุดด้อยแตกต่างกันไป

3. ประเมินทางเลือก เมื่อผู้เรียนได้เสนอแนวทางเลือกมาหลากหลาย ผู้เรียนก็ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่คิดว่าดีที่สุด แล้วนำทางเลือกที่ได้เลือกนั้น ไปแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ที่มีความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องนั้นเป็นการทบทวนการตัดสินใจ ถือว่าเป็นการประเมินทางเลือก

4. ตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจครั้งสุดท้ายของผู้เรียนหลังจากที่ได้แลกเปลี่ยนความรู้จากผู้ที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ถิ่นำคำแนะนำที่ได้มาประกอบการตัดสินใจครั้งสุดท้าย จะเห็นได้ว่าขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจจะมองที่ตัวของปัญหาก่อนแล้วมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุทางเลือกเพื่อไว้หลาย ๆ ทางเลือกทางที่ดีที่สุดแล้วนำไปแก้ปัญหา แล้วมีการประเมินผลในการแก้ปัญหานั้น

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการตัดสินใจ หมายถึง เป็นการตัดสินใจเชิงระบบและเชิงวิเคราะห์ เพื่อใช้ศึกษาในการตัดสินใจในการศึกษาต่อ ซึ่งจะต้องมีปัจจัย กระบวนการ ผลลัพธ์ และการใช้เหตุผล พิจารณาเพื่อให้การตัดสินใจนั้นเป็นไปในทิศทางที่ดีและถูกต้อง

2.3 กระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

บาลดริค (Baldrige, 1980, pp. 117-134) ได้ให้ความหมายว่า ทฤษฎีที่สามารถอธิบายการเข้าเรียนต่อของ นักเรียนมีหลายทฤษฎีด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีเอาแบบ (Modeling Theory) ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มที่จะกระตุ้นนักเรียนในการเรียนและการศึกษาต่อ โดยเด็กจะเอาแบบอย่าง (Life patterns) ของผู้ปกครองมาเป็นตัวกำหนด ระดับความต้องการของเขาว่าอย่างน้อยที่สุดความคาดหวังของเขาก็จะเทียบเท่าของผู้ปกครอง

2. ทฤษฎีการมีโอกาสด (Opportunity Theory) เด็กจากครอบครัวที่มีรายได้สูงและอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ จะมีโอกาสในการเรียนต่อมากกว่า เพราะในเมืองมีสถานศึกษาที่มากกว่า ขณะเดียวกันก็มีมานะพอที่จะใช้จ่ายในการศึกษาได้

3. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม (Reference Group Theory) นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่มีความต้องการในการเรียนต่อ นักเรียนก็จะมีความต้องการในการเรียนต่อเช่นกัน

4. ทฤษฎีความสามารถ (Ability Theory) ผู้ที่ขยันและมีความฉลาดก็มีแนวโน้มที่จะเรียน ต่อสูงขึ้นไปจะเห็นว่าการศึกษาต่อต่างก็มีเห็นผลที่ต้องอาศัยทฤษฎีมารองรับ และ

อธิบายการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ซึ่งบาลดริจ (Baldrige) ได้เสนอทฤษฎีการเข้าเรียนต่อของนักเรียนไว้ 4 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีเอาแบบ ทฤษฎีการมีโอกาส ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม และทฤษฎีความสามารถ

2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

การตัดสินใจแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลมาจากความแตกต่างกันของลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล ทำให้การตัดสินใจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการพฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552, หน้า 130-131)

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural factor) วัฒนธรรมเป็นวิธีการดำเนินชีวิตที่สังคมเชื่อถือเป็นสิ่งดีงามและยอมรับมาปฏิบัติ เพื่อให้สังคมดำเนินและมีการพัฒนาไปได้ด้วยดี บุคคลในสังคมเดียวกันจึงต้องยึดถือและปฏิบัติตามวัฒนธรรมเพื่อการอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในกลุ่มไว้ด้วยกัน วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดความต้องการพื้นฐานและพฤติกรรมของบุคคล โดยบุคคลจะเรียนรู้เรื่องค่านิยม ทักษะคิด ความชอบ การรับรู้ และมีพฤติกรรมอย่างไรนั้น จะต้องผ่านกระบวนการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว และสถาบันต่าง ๆ ในสังคม คนที่อยู่ในวัฒนธรรมต่างกันอย่าง่อมมีพฤติกรรมการตัดสินใจที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านสังคม (Social factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ลักษณะทางสังคมจะประกอบด้วย

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference group) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง เนื่องจากบุคคลต้องการให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม จึงต้องปฏิบัติตามและยอมรับความคิดเห็นจากกลุ่มอ้างอิง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ กลุ่มปฐมภูมิ และกลุ่มทุติยภูมิ

2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ ความคิดและค่านิยมของบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจของครอบครัว

2.3 บทบาทและสถานะ (Roles and statuses) บุคคลจะเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม เช่น ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง องค์กรและสถาบันต่างๆ บุคคลจะมีสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ฉะนั้นในการตัดสินใจมักจะมีบทบาทหลายบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของตนเอง และผู้อื่นด้วย

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor) การตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันจะมีความต้องการต่างกัน เช่น กลุ่มวัยรุ่นชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่และชอบสินค้าประเภทแฟชั่น และรายการพักผ่อนหย่อนใจ

3.2 วงจรชีวิตครอบครัว (Family life cycle stage) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อความต้องการทัศนคติ และค่านิยมของบุคคล

3.3 รายได้ (Income) หรือ โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic circumstance) โอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคลจะกระทบต่อสิ่งที่เขาตัดสินใจ โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วย รายได้ การออมสินทรัพย์และทัศนคติ สิ่งเหล่านี้มอิทธิพลต่อพฤติกรรมตัดสินใจทั้งสิ้น

3.4 การศึกษา (Education) ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มการตัดสินใจที่เหมาะสมมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย

3.5 ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) และรูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) หมายถึง ความนิยมในสิ่งของหรือบุคคล หรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หมายถึง รูปแบบของการดำเนินชีวิตในโลกมนุษย์ โดยแสดงออกในรูปกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interest) ความคิดเห็น (Opinions)

4. ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological factor) หรือปัจจัยภายใน การตัดสินใจของบุคคลได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจ ประกอบด้วย

4.1 การจูงใจ (Motivation) หมายถึง พลังสิ่งกระตุ้น (Drive) ที่อยู่ในตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติ การจูงใจเกิดภายในตัวบุคคล แต่อาจถูกกระทบจากปัจจัยภายนอกได้ พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีแรงจูงใจ (Motive) ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่ได้รับการกระตุ้นจากภายในตัวบุคคลที่ต้องการแสวงหาความพอใจด้วยพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวมนุษย์ ถือว่าเป็นความต้องการของมนุษย์

4.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการรับรู้ของแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน เช่นความเชื่อ ประสบการณ์ ความต้องการและอารมณ์ และยังมีปัจจัยภายนอกคือ สิ่งกระตุ้น การรับรู้จะแสดงถึงความรู้สึจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 การเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น รส กาย การสัมผัส ซึ่งแต่ละคนมีการรับรู้แตกต่างกันไป

4.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ของบุคคล การเรียนรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งกระตุ้นและเกิดการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นนั้น

4.4 ความเชื่อ (Beliefs) เป็นความคิดซึ่งบุคคลยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต

4.5 ทักษะคติ (Attitudes) เป็นการประเมินความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคล ความรู้สึกด้านอารมณ์และแนวโน้มการปฏิบัติที่มีผลต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

4.6 บุคลิกภาพ (Personality) เป็นรูปแบบลักษณะของบุคคลที่จะเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการตอบสนอง หรืออาจหมายถึงลักษณะด้านจิตวิทยาที่มีลักษณะแตกต่างของบุคคล ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองที่สม่ำเสมอและมีปฏิกิริยาต่อสิ่งกระตุ้น

4.7 แนวคิดของตนเอง (Self-concept) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง หรือความคิดที่บุคคลคิดว่าบุคคลอื่นมีความคิดเห็นต่อตนอย่างไร

ฉัตรยาพร เสมอใจ (2550, หน้า 12) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจนั้นเหมาะสมหรือไม่ การตัดสินใจจึงควรรอให้อารมณ์อยู่ในสภาวะสงบเสียก่อนแล้วค่อยพิจารณาตัดสินใจ นักเรียนแต่ละคน มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากภูมิหลัง โดยสามารถแบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมได้ 2 ประการ

1. ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ได้แก่ ความจำเป็น ความต้องการ ความปรารถนา แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทักษะคติ การรับรู้ และการเรียนรู้

1.1 ความจำเป็น (Need) ความต้องการ (Wants) และความปรารถนา (Desires) โดยที่ ความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลจะเป็นจุดเริ่มต้นของความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการ คือ เมื่อเกิดความจำเป็น หรือความต้องการไม่ว่าในด้านร่างกาย หรือจิตใจบุคคลก็จะหาทางตอบสนอง ความจำเป็นหรือความต้องการนั้น

1.2 แรงจูงใจ (Motive) เมื่อบุคคลเกิดปัญหาทางกาย หรือทางใจขึ้น และหากปัญหานั้นยังไม่รุนแรง เขาอาจปล่อยวาง ไม่คิด ไม่ใส่ใจ หรือไม่ทำตัดสินใจใด ๆ แต่หากปัญหานั้นยังไม่รุนแรง เขาอาจปล่อยวาง ไม่คิด ไม่ใส่ใจ หรือไม่ทำการตัดสินใจใด ๆ แต่หากปัญหานั้นขยายตัว หรือเกิดความรุนแรงยิ่งขึ้น เขาจะเกิดแรงจูงใจในการพยายามที่จะแก้ปัญหานั้นที่เกิดขึ้นนั้น

1.3 บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะนิสัยโดยรวมของบุคคลที่พัฒนามาจาก ความคิด ความเชื่อ อุปนิสัย และสิ่งจูงใจต่าง ๆ จะแสดงออกมาในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลในการกำหนด รูปแบบในการตอบสนองของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน

1.4 ทักษะคติ (Attitude) เป็นการประเมินความรู้สึก หรือความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล โดยทักษะคตินี้มีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ดังนั้นเมื่อเราต้องการให้บุคคลเปลี่ยน พฤติกรรม เราต้องเปลี่ยนทักษะคติของเขาก่อน แต่ในความจริงทักษะคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงยาก

1.5 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการของบุคคลในการยอมรับความคิดหรือการกระทำของบุคคลอื่น ก้าวแรกในการเข้าสู่ความคิดในการสร้างความต้องการแก่ผู้บริโภคต้องสร้างให้เกิดการรับรู้ก่อน โดยสร้างภาพพจน์องค์กร

1.6 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงและคงอยู่ในระยะยาว ดังนั้นหากมีการรับรู้แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง ก็ยังไม่ถือเป็นการเรียนรู้

2. ปัจจัยภายนอก (External Factors) ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ ครอบครัวยุค สังคม วัฒนธรรม การติดต่อธุรกิจ และสภาพแวดล้อม

2.1 สภาพเศรษฐกิจ (Economy) เป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจซื้อของผู้บริโภคทั้งในรูปตัวเงินและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ครอบครัวยุค (Family) การเลี้ยงดูและสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคคลมีความแตกต่างกัน

2.3 สังคม (Social) กลุ่มสังคมนอก ๆ ตัวของบุคคลมีผลต่อการปรับพฤติกรรมของบุคคลให้ไปในทิศทางเดียวกับสังคม เพื่อการยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือที่เรียกว่ากระบวนการจัดเกลาทางสังคม ประกอบด้วย รูปแบบการดำรงชีวิต (Life Styles) ค่านิยมสังคม (Social Values) และความเชื่อ (Believes) ทำให้นักการตลาดต้องศึกษาลักษณะของสังคมเพื่อทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลของสังคมต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ โดยเฉพาะบรรทัดฐานที่สังคมกำหนด

2.4 วัฒนธรรม (Culture) เป็นวิธีการดำเนินชีวิตที่สังคมเชื่อว่าความดีงามและยอมรับมาปฏิบัติ บุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกันจึงยึดถือและปฏิบัติตามวัฒนธรรม เพื่ออยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยวัฒนธรรมเป็นกลุ่มของค่านิยมพื้นฐาน การรับรู้ ความต้องการและพฤติกรรม ซึ่งเรียนรู้จากการเป็นสมาชิกของสังคมในครอบครัว ชุมชน ประกอบด้วยค่านิยม การแสดงออก ค่านิยมการใช้วัตถุสิ่งของ แม้วิถีคิดก็เป็นวัฒนธรรมด้วย

2.5 ตัวกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimuli) โอกาสที่ผู้บริโภคมีความมั่นใจและความยินดีที่จะใช้สินค้านั้น

2.6 สภาพแวดล้อม (Environment) ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้บริโภค ทำให้นักการตลาดต้องติดตามและให้ความสำคัญโดยติดตาม ตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลกระทบต่อตัวสินค้า

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ มีทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม ปัจจัยทางด้านสังคม และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ซึ่งบุคคล

ที่อยู่ในวัฒนธรรมต่างกัน มีแนวคิดความเชื่อทัศนคติ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ รายได้ รวมถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต่างกัน ย่อมมีพฤติกรรมการตัดสินใจที่แตกต่างกัน

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ประยูทธ ไทยธานี (2554, หน้า 101-107) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจนักเรียน คือ นักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถและอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้มาตั้งแต่เกิด ดังนั้นการที่นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงเกิดจากการที่ตัวเองอยากทำด้วยตัวเอง การเสริมแรงภายนอกไม่มีความจำเป็นสำหรับเขา

แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจทั้ง 3 แนวคิดที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้มีพื้นฐานเช่นเดียวกันว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์มีความต้องการซึ่งเกิดจากแรงกระตุ้นภายในพฤติกรรมของมนุษย์ที่มาจากแรงจูงใจจะเกิดขึ้นเองโดยไม่จำเป็นต้องมีรางวัลหรือการเสริมแรงภายนอก อย่างไรก็ตามก็มีจุดเน้นสำคัญที่แตกต่างกันคือเชื่อว่าแรงจูงใจของมนุษย์เกิดจาก 1) ความต้องการพัฒนาความสามารถของตนเอง 2) ความต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ และ 3) ความต้องการมีอิสระในการพิจารณากำหนดด้วยตัวเอง

สรุปได้ว่า แนวคิดความต้องการพัฒนาความสามารถของตนเอง มีความเชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์มีแนวโน้มจะหาโอกาสในการพัฒนาความสามารถของตนเอง และมีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ทำให้ความสามารถเขาเพิ่มขึ้น ดังนั้นนักเรียนจะมีความสุขในการเรียน ถ้าเขารู้สึกว่าทำไม่ได้ ครูจึงควรให้งานที่ท้าทายความสามารถแต่มีความยากง่ายพอเหมาะเพื่อให้สามารถบรรลุได้จะทำให้เขามีแรงจูงใจมากขึ้น

3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ

สมฤทัย ไทยนิยม (2556, หน้า 6) ได้ให้ความหมายว่า ประเภทของแรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary motives) หมายถึง แรงจูงใจทางร่างกายเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือตามสัญชาตญาณที่เกิดขึ้นเองตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งเกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความรัก ความหิว ความกระหาย ความเหน็ดเหนื่อย ความต้องการทางเพศ ความต้องการการพักผ่อน เป็นต้น เมื่อเกิดความต้องการเหล่านี้แล้วก็จะทำให้เกิดภาวะขาดความสมดุลของร่างกายซึ่งจะเป็นผลให้เกิดแรงขับเมื่อแรงขับลดลงร่างกายก็จะกลับเข้าสู่ภาวะความสมดุล

2. แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary motives) หมายถึง แรงจูงใจทางสังคม ที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้อื่นหรือสังคม เช่น ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการที่จะมีชื่อเสียงฐานะทางสังคม เกียรติยศ ความก้าวหน้า ความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น

เมื่อเกิดความต้องการเหล่านี้ขึ้นมา บุคคลจะมีการเรียนรู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนปรารถนา ซึ่งเป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมเป็นส่วนใหญ่

อามรรัตน์ เหลืองอร่าม (2557, หน้า 17) ได้ให้ความหมายว่า ประเภทของแรงจูงใจสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. แบ่งตามที่มาของแรงจูงใจ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 แรงจูงใจทางสรีระหรือแรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological motive) เป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ซึ่งเกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิวกระหายและความต้องการทางเพศ เป็นต้น

1.2 แรงจูงใจทางสังคม (Social motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้และมีการพัฒนาต่อเนื่องกันมาโดยตลอดจากที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เช่น ความต้องการความรัก ความอบอุ่นและการมีชื่อเสียง เป็นต้น

2. แบ่งตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรม แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motive) แรงจูงใจเกิดจากความต้องการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมโดยตรง ไม่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลหรือผลของสิ่งเร้าภายนอก กล่าวคือ บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำด้วยความเต็มใจ

2.2 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motive) หมายถึง แรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลหรือสิ่งเร้าภายนอกตัวบุคคล ซึ่งเป็นที่ต้องการของบุคคลนั้น

วันทนีส์ โพร้กกลาง (2558, หน้า 119-142) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ ว่าเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย ซึ่งสังเกตไม่ได้โดยตรง แต่อาศัยการสังเกตจากพฤติกรรมที่จะอ้างอิงถึงแรงจูงใจนั้น พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจมาจากสาเหตุที่ต่างกัน แรงจูงใจอย่างเดียวกัน อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน พฤติกรรมอย่างเดียวกันก็อาจมาจากแรงจูงใจหลายอย่างได้เช่นกัน

สรุปได้ว่า แรงจูงใจที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันทางร่างกายเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือตามสัญชาตญาณที่เกิดขึ้นเองตั้งแต่แรกเกิด ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมภายในตัวออกมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองให้บรรลุเป้าหมายหรือสิ่งที่คาดหวังไว้

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

กิตติยา เพชรดี (2559, หน้า 10) ได้ให้ความหมายว่า ทฤษฎี ERG แอดเลอร์ กล่าวว่า ทฤษฎี ERG เป็นทฤษฎีการจูงใจอีกทฤษฎีหนึ่งที่มีความสำคัญกับความ ต้องการ แอดเลอร์ เป็น

ผู้ตั้งทฤษฎีนี้ขึ้น โดย E มาจาก Existence R มาจาก Relatedness และ G มาจาก Growth เขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence needs) เป็นความต้องการ ทางวัตถุ และสามารถตอบสนองให้พึงพอใจได้โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่นอาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่น ๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน

2. ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness needs) เป็นความต้องการ มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ ที่สำคัญต่อตัวเขา ได้แก่ เพื่อนร่วมงานผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครอบครัวและเพื่อนฝูง

3. ความต้องการพัฒนา (Growth needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนา ที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์และแอคเลอร์ แตกต่างกันที่การมุ่งใจเพื่อตอบสนอง ความต้องการมาสโลว์ มีความเห็นว่า ถ้าความต้องการทางสังคมไม่ได้รับการตอบสนองเท่าไร ก็ยังมีความปรารถนามากขึ้นเท่านั้น ส่วนแอคเลอร์ กลับเห็นว่ายิ่งความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นไม่ได้รับการตอบสนองมากขึ้นเท่าไร บุคคลจะยิ่งหันกลับไปปรารถนาในความต้องการ การดำรงชีวิตทางวัตถุมากขึ้น เช่นเดียวกับความต้องการการพัฒนา ถ้าไม่ได้รับการตอบสนอง เพียงพอ ก็หันกลับไปปรารถนาในความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมากขึ้น นั่นก็คือ บุคคลจะปรารถนาในความต้องการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ถ้าความต้องการที่เป็นนามธรรมไม่ได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง

วิญญู พูลศรี และคณะ (2560, หน้า 146) ได้ให้ความหมายว่า มาสโลว์ กล่าวถึงหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับแรงจูงใจเชื่อว่า คนเราจะมีความต้องการพื้นฐานมากที่สุด เมื่อได้รับการตอบสนอง จนเป็นที่พอใจในขั้นนั้นและจะเกิดแรงจูงใจที่สูงขึ้นไปได้อีกตามลำดับขั้น ได้แก่ 1) ความต้องการทางกาย (Physiological needs) 2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) 3) ความต้องการทางสังคม (Social needs) 4) ความต้องการความภูมิใจ (Esteem needs) 5) ความต้องการสมหวังในชีวิต (Self actualization needs) โดยเน้นในเรื่องลำดับขั้นความต้องการ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะมีความต้องการอันไหนที่สูงขึ้น เมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนอง แรงจูงใจของคนเรามาจากความ ต้องการ พฤติกรรมของคนเรามุ่งไปสู่การตอบสนองความพอใจ

3.3 ความหมายของแรงจูงใจ

ความหมายของ แรงจูงใจ หมายถึง การที่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดกระตุ้น โน้มน้าว ดึงดูด หรือ ผลักดันให้บุคคลกระทำหรือแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง และยังคงสภาพการกระทำหรือ

พฤติกรรมนั้นไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งเป็นภาวะภายในที่ถือว่าเป็นแรงกระตุ้นที่สำคัญ และส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์เป็นอย่างมาก พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาทั้งหลายนั้น ล้วนได้รับอิทธิพลมาจากแรงจูงใจ ดังนั้นนักจิตวิทยาจึงให้ความสนใจต่อแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลมาก ทฤษฎีแรงจูงใจเป็นแนวคิดและหลักการที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาแรงจูงใจได้ ทฤษฎีจะให้กรอบสำหรับทำความเข้าใจ ทำนาย และปรับพฤติกรรม นอกจากนี้ยังได้ให้กรอบในการศึกษาที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติที่จะสามารถช่วยส่งเสริมแรงจูงใจให้นักเรียนได้ การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างละเอียดเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการส่งเสริมแรงจูงใจให้นักเรียน การสังเกตในบริบทต่าง ๆ รวมถึงการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้มีความจำเป็นมากในการที่จะค้นพบและเข้าใจปัญหาด้านแรงจูงใจของนักเรียน ประยุทธ์ ไทยธานี (2554, หน้า 12-13) นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้สอดคล้องกับคำอธิบายของราชบัณฑิตยสถานข้างต้น อาทิ เช่น

คำว่า Motive มีรากศัพท์จากภาษาลาตินว่า Movere ซึ่งแปลว่า ทำให้ขับเคลื่อน (To move) หรือกระตุ้น (To activate)

พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติศัพท์คำว่า Motive ให้ใช้คำภาษาไทยว่า “แรงกระตุ้น หรือแรงผลักดัน หมายถึง เหตุผลที่เกิดขึ้นทั้งในจิตสำนึกและจิตไร้สำนึก ที่จะผลักดัน ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ” ส่วนคำว่า Motivation ใช้คำภาษาไทยว่า “แรงจูงใจ หรือการจูงใจ หมายถึง กระบวนการของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางร่างกายและทางจิตที่ประกอบด้วย การเริ่มต้น การคงอยู่และทิศทาง รวมทั้งแรงภายใน เช่น แรงกระตุ้น แรงขับและความปรารถนาที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนี้” ราชบัณฑิตยสถาน (2550, หน้า 268)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 111) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายปลายทางความต้องการจูงใจใน การทำงาน จึงเป็นความพยายามของบุคคลในการทำงานให้เจริญก้าวหน้า

ยงยุทธ เกษสาคร (2554, หน้า 143) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะอินทรีย์ภายในร่างกายของบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า เรียกว่าสิ่งจูงใจก่อให้เกิดความต้องการอันจะนำไปสู่แรงขับภายในที่จะแสดงพฤติกรรมการทำงานที่มีคุณค่าในทิศทางที่ถูกต้องการตรงตามเป้าหมายขององค์การ

สุรพล เพชรไกร (2554, หน้า 2) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ คือสิ่งใด ๆ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรม หรือการกระทำ โดยก่อนที่จะมีพฤติกรรมใด ๆ ขึ้นมา ต้องเริ่มด้วยกระบวนการความคิด ต้องอาศัยประสบการณ์ มีการลำดับเหตุการณ์ที่ผ่านมาเข้าด้วยกัน แล้วจึงตัดสินใจกระทำพฤติกรรมขึ้น

วูล์ฟอล์ก (Woolfolk, 2008, p. 372) อธิบายว่าแรงจูงใจ เป็น “ภาวะภายในของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง”

เฟลด์แมน (Feldman, 2010, pp. 677-718) อธิบายว่าแรงจูงใจ คือ “การที่ปัจจัยทั้งหลายทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง และเป็นแรงผลักดันพฤติกรรม”

ออร์มรอต (Ormrod, 2011, p. 425) อธิบายว่าแรงจูงใจ คือ “ภาวะภายในที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำ ผลักดันทิศทางของการกระทำ และยังคงการกระทำนั้นอยู่”

จากความหมายแรงจูงใจสรุปใจความได้ว่า คือ กระบวนการหรือภาวะภายในอันเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทางและยังคงแสดงพฤติกรรมนั้นอยู่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการและยังเป็นการชักนำหรือชักจูงเพื่อกระตุ้นให้บุคคลเกิดความต้องการที่จะทำในสิ่ง ๆ นั้นด้วยความเต็มใจและมีความตั้งใจเพื่อให้บรรลุถึงผลสำเร็จซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

3.4 ประเภทของการสร้างแรงจูงใจ

สมฤทัย ไทยนิยม (2556, หน้า 6-7) ได้ให้ความหมายการ แบ่งประเภทของแรงจูงใจ ได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary motives) หมายถึง แรงจูงใจทางร่างกายเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือตามสัญชาตญาณที่เกิดขึ้นเองตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งเกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความรัก ความหิวความกระหาย ความเหน็ดเหนื่อย ความต้องการทางเพศ ความต้องการการพักผ่อน เป็นต้น เมื่อเกิดความต้องการเหล่านี้แล้วก็จะทำให้เกิดภาวะขาดความสมดุลของร่างกายซึ่งจะเป็นผลให้เกิดแรงขับ เมื่อแรงขับลดลงร่างกายก็จะกลับเข้าสู่ภาวะความสมดุล

2. แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary motives) หมายถึง แรงจูงใจทางสังคม ที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้อื่นหรือสังคม เช่น ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับของสังคม ต้องการที่จะมีชื่อเสียงฐานะทางสังคม เกียรติยศ ความก้าวหน้า ความสำเร็จในชีวิต เป็นต้น เมื่อเกิดความต้องการเหล่านี้ขึ้นมา บุคคลจะมีการเรียนรู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนปรารถนาซึ่งเป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมเป็นส่วนใหญ่

กานดา คำมาก (2555, หน้า 20-21) ได้ให้ความหมาย แรงจูงใจทางสังคม (Social motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ในภายหลังซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้อื่นหรือสังคม เช่น ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การยอมรับ ชื่อเสียงเกียรติยศ ความก้าวหน้าความสำเร็จในชีวิต ฐานะทางสังคม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจทางสังคมนั้นจะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ตัวบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันต่าง ๆ ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนศาสนาและการเมือง นักจิตวิทยาบางกลุ่มยังแบ่งแรงจูงใจทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการพยายามทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับมอบหมายหรือรับผิดชอบอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีไม่ว่างานนั้นจะมีความยากลำบากหรือประสบปัญหาอุปสรรคมากเพียงใด ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะอดทนและไม่เกิดความย่อท้อ ในทางตรงกันข้ามกลับยังจะพยายามหาทางฟันฝ่าและเอาชนะปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยตนเองเพื่อความสำเร็จและความภาคภูมิใจที่จะเกิดขึ้น และถ้ามันไม่สามารถผ่านพ้นปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะรู้สึกวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา ตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เช่น ทำงานที่ยาก ทำหายและซับซ้อนได้เป็นเวลานาน ๆ ชอบการแข่งขันและต้องการชัยชนะ มีความทะเยอทะยานสูง ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีเป้าหมายที่เด่นชัดแน่นอน เป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบการเลียนแบบ มีการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า มีระดับความคาดหวังสูง มีความอดทนและมานะบากบั่นที่จะเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ และชอบทำอะไรด้วยตนเอง

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliations Motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ต้องการให้ผู้อื่นรักใคร่ ชอบพอ เอื้ออาทร มักจะแสดงออกโดยการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เมตตากรุณา โอบอ้อมอารี ขอมกต้อยตาม หลีกเลี่ยงการโต้แย้ง ชอบเข้าสังคม ฟังพวาอาศัยได้และรู้จักฟังพวาผู้อื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power motivation) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น มีความทะเยอทะยาน รักความก้าวหน้า แสวงหาตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น อย่างไรก็ตามในบางครั้งผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงเกินไป อาจจะไม่คำนึงถึงความถูกต้องและชอบธรรมในการได้มาซึ่งอำนาจ ไม่พอใจกับสถานการณ์ที่มีผู้นำหลายคนในเวลาเดียวกัน ชอบโต้แย้ง คัดค้านถกเถียง เอาชนะโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ต้องการเป็นใหญ่ ยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง จะเกิดความเครียดเมื่อตนเองอยู่ในฐานะผู้แพ้ ส่วนบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจต่ำมักขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง เฉื่อยชา มีชีวิตอย่างไรจุดหมาย และชอบความสบาย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีแรงจูงใจใฝ่อำนาจในระดับที่พอเหมาะ ทั้งนี้เนื่องจากจะช่วยเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความต้องการแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง สามารถแสดงศักยภาพของตนเองได้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ คือเป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี ขณะเดียวกันก็จะเกิดความรู้สึกพึงพอใจและภูมิใจกับความก้าวหน้าที่เกิดจากความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจปฐมภูมิ และการสร้างแรงจูงใจทุติยภูมิ การปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจ จึงเป็นศิลปะที่ผู้บริหารต้องเลือกใช้ ในลักษณะที่แตกต่างกันทั้งทางกายและทางจิตใจของบุคคล ต้องพิจารณาให้เหมาะสมและต้องคำนึงถึงความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย ในส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือแรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการ

ความสำเร็จ โดยความสำเร็จนั้นสามารถพบได้ทุกที่ ดังนั้นความนิยามของความสำเร็จจึงเปลี่ยนไปตามความสำเร็จในบริบทของนักเรียน อย่างไรก็ตามประเด็นแรงจูงใจที่นำมาเสนอนั้นก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบริบทของความสำเร็จอื่น ๆ ได้เช่นกัน

3.5 องค์ประกอบที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจ

แรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรม อย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้ (ถวิล ธาราโกชน์ และศรัณย์ คำริสุข, 2548, หน้า 55)

1. ให้พลังแก่พฤติกรรม แรงจูงใจทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีพลังและยังคงแสดงพฤติกรรมนั้นอยู่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ พลังที่ให้แก่พฤติกรรมอาจได้มาจากแหล่งภายใน เช่น ความหิวความกระหาย ซึ่งเกิดจากความต้องการทางสรีระ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเสาะแสวงหาอาหารหรือนำมาบำบัดความหิวหรือกระหาย หรือได้มาจากแหล่งภายนอก เช่น ความต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมพยายามทำงานอย่างหนักเพื่อให้สังคมยอมรับ

2. กำหนดทิศทางของพฤติกรรม พฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจมีทิศทางที่ชัดเจน เช่น ความหิวทำให้พฤติกรรมมุ่งไปสู่การแสวงหาอาหาร ความต้องการได้รับการยอมรับจากสังคมทำให้พฤติกรรมมุ่งไปสู่การเรียนหรือการทำงานให้สำเร็จ

3. ทำให้พฤติกรรมมีเป้าหมาย พฤติกรรมธรรมชาติสามัญของบุคคล เช่น การกระพริบตา การยกมือ เป็นพฤติกรรมที่ไม่มีเป้าหมาย แต่พฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจเป็นพฤติกรรมที่บุคคลมีความตั้งใจที่จะบรรลุเป้าหมายทั้งสิ้น เช่น นักเรียนมีเป้าหมายว่าต้องเข้าศึกษาต่อคณะครุศาสตร์ให้ได้ จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือเข้าศึกษาต่อคณะครุศาสตร์ที่ตนเองวางไว้

3.6 ประโยชน์ของการสร้างแรงจูงใจ

ประยูทธ ไทยธานี (2554, หน้า 107-110) กล่าวว่าประโยชน์การสร้างแรงจูงใจของนักเรียนที่มีแรงจูงใจภายใน สรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมการร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียน

กิจกรรมนอกห้องเรียนนั้นมีส่วนช่วยส่งเสริมความสามารถทางการคิดและการใช้เหตุผลของนักเรียนมาก แต่กิจกรรมประเภทนี้มักไม่มีคะแนนหรือรางวัลให้มากมายเหมือนกับกิจกรรมในห้องเรียน ดังนั้นถ้านักเรียนยึดติดกับรางวัลภายนอก ทำกิจกรรมทุกอย่างเพื่อให้ได้รางวัลและหลีกเลี่ยงการลงโทษ เขาก็จะไม่อยากทำกิจกรรมนอกห้องเรียนแต่ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจภายในเขาจะอยากทำกิจกรรมนี้ด้วยตัวของเขาเองและความสำเร็จที่มาจากแรงจูงใจภายในนี้ก็จะทำให้เขาเกิดความพึงพอใจ ซึ่งหากไม่ได้จากการเสริมแรงภายนอก

2. ส่งเสริมการเลือกงานที่ทำท่าย

นักเรียนมีแนวโน้มเลือกงานที่ทำท่ายถ้าเขามีแรงจูงใจภายในมากกว่าถูกกระตุ้นด้วยรางวัลภายนอก เช่น เมื่อครูกำหนดว่านักเรียนแก้โจทย์ปัญหาถูกต้องจะได้ 3 คะแนน แต่ถ้าทำผิดจะถูกหัก 3 คะแนน นักเรียนมีแนวโน้มจะเลือกทำโจทย์ปัญหาที่ง่าย เพื่อให้ได้รางวัลและหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ แต่ถ้าครูไม่กำหนดรางวัลหรือการลงโทษดังกล่าว นักเรียนกลับมีแนวโน้มจะเลือกทำโจทย์ปัญหาที่ยาก

3. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนจะเรียนรู้มากขึ้น เมื่อเขาอ่านสิ่งที่เขาสนใจจริง ๆ ทั้งนี้เพราะความสนใจและความตั้งใจจะช่วยทำให้เขาจัดการและจดจำสิ่งที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยที่พบว่า สิ่งที่กระตุ้นความสนใจและความสุขให้แก่เด็ก (ซึ่งเป็นการสนับสนุนแรงจูงใจภายใน) มีคุณค่ามากในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กในระดับความคิดความเข้าใจมากกว่าในระดับความจำ

4. ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่สนับสนุนแรงจูงใจภายในนั้นยังส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างมากอีกด้วย เช่น นักศึกษาที่สร้างงานศิลปะโดยคาดหวังคะแนนมีความคิดสร้างสรรค์น้อยกว่านักศึกษาที่ไม่คาดหวังคะแนน และเมื่อครูมีการประเมินผลงานนักเรียนโดยการให้เกรด งานของนักเรียนในเชิงปริมาณจะดีขึ้นเป็นลำดับ แต่ในเชิงความคิดสร้างสรรค์กับค่อย ๆ ลดลง นอกจากนี้ยังพบว่าครูสามารถเพิ่มความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนได้ โดยเน้นให้ทำงานที่เขาสนใจจริง ๆ และลดรางวัลภายนอกที่มีความเกี่ยวข้องกับงานนั้น

5. ส่งเสริมความพึงพอใจในงาน

แรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงานมากกว่าแรงจูงใจภายนอก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนด้วยเหตุผลจากแรงจูงใจภายในมีความพึงพอใจและอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยเหตุผลจากแรงจูงใจภายนอก นอกจากนี้เด็กที่มีแรงจูงใจภายในยังรู้สึกวิตกกังวลน้อยกว่าชยัน มั่นใจ และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนมากกว่าด้วย

6. แรงจูงใจภายในกับรางวัลภายนอก

มีผลการวิจัยพบว่า การให้รางวัลภายนอกเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในงานนั้น แท้ที่จริงแล้วเป็นการบั่นทอนแรงจูงใจภายในของเด็ก ตัวอย่างเช่น เดซี ได้ศึกษาการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย เป็นเวลา 3 ภาคการศึกษา โดยในภาคการศึกษาแรกให้นักศึกษาทุกคนแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่กำหนดให้ ในภาคการศึกษาที่ 2 ให้นักศึกษาทุกคนแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ที่กำหนดให้

จากปัญหาที่กำหนดให้เช่นเดิม แต่ครูบอกกับนักศึกษาครึ่งหนึ่งว่าจะได้รับรางวัล (เงิน) ถ้าแก้ปัญหาได้ถูกต้อง ส่วนภาคการศึกษาที่ 3 ให้นักศึกษาทุกคนเลือกแก้ปัญหาเองจากปัญหาที่กำหนดให้ และถ้าต้องการหาข้อมูลเพิ่มเติมก็สามารถอ่านได้จากหนังสือที่วางอยู่บนโต๊ะ ผลการวิจัยพบว่า ในภาคการศึกษาที่ 2 นักศึกษาที่ครูบอกว่ามีรางวัลให้ ใช้เวลาในการแก้ปัญหา มากกว่านักศึกษาที่ครูไม่ได้บอกว่ามีรางวัลให้ ดังนั้นรางวัลจึงมีผลโดยตรงกับการเพิ่มจำนวนเวลาในการทำงาน ส่วนในภาคการศึกษาที่ 3 เมื่อไม่มีรางวัลให้แก่ใครเลย นักศึกษาที่แต่ก่อนเคยได้รับรางวัล ใช้เวลาในการแก้ปัญหาน้อยกว่านักศึกษาที่ไม่เคยได้รับรางวัล แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ได้รับรางวัลหมดความสนใจในงานเมื่อไม่มีรางวัลให้

ต่อมาทีมงานวิจัยมากมายที่ศึกษาในลักษณะเดียวกันกับเคยี โดยสังเกตผลของรางวัลภายนอกที่ส่งผลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการวิจัยได้ผลสอดคล้องกันว่า รางวัลภายนอกสามารถบั่นทอนแรงจูงใจภายในต่องานที่ทำ และยิ่งรางวัลมีค่ามากเท่าไรก็ยิ่งส่งผลลบต่อแรงจูงใจภายในมากขึ้นเท่านั้น

ผลการวิจัยเกี่ยวกับรางวัลภายนอกดังกล่าว ขัดแย้งกับทฤษฎีการเสริมแรงที่เชื่อว่ารางวัลจะช่วยเพิ่มความถี่ในการแสดงพฤติกรรม และเมื่อถอดถอนรางวัลออกไป พฤติกรรมก็อาจกลับมาสู่จุดเริ่มต้นได้ (จุดที่ความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเกิดขึ้นก่อนที่จะให้รางวัล) แต่ไม่น่าจะลดลงต่ำกว่าจุดนี้ซึ่งทฤษฎีแรงจูงใจภายในอธิบายว่าการที่รางวัลส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมหลังจากรางวัลถูกถอดถอนออกไปนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้และความรู้สึกของบุคคล แม้ว่าบุคคลจะมีแรงจูงใจภายในที่เข้มแข็งเพียงพอที่จะทำงานอยู่แล้ว แต่เมื่อได้รับรางวัลบุคคลจะเข้าใจว่ารางวัลคือสาเหตุของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยลืมนึกถึงแรงจูงใจภายในที่ตนเองมี ดังนั้นจึงหยุดทำกิจกรรมนั้นเมื่อรางวัลภายนอกถูกถอดถอนออกไป

ดังนั้น การใช้รางวัลภายนอกเพื่อให้มีผลทางลบน้อยที่สุดต่อแรงจูงใจภายใน ควรใช้ดังนี้

1. ใช้รางวัลให้น้อยที่สุด รางวัลมีความจำเป็นในการกระตุ้นนักเรียนให้ทำงานที่เขาไม่สนใจหรือไม่เชื่อว่าเขาจะทำได้ แต่โดยทั่วไปครูควรใช้ให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม และให้ผลที่ยาวนาน
2. ใช้รางวัลที่เรียบง่ายที่สุด รางวัลจะบั่นทอนแรงจูงใจภายในน้อยลงถ้ารางวัลนั้นไม่โดดเด่นมากจนได้รับความสนใจจากนักเรียนมาก ดังนั้นถ้าครูใช้ค่าชมแล้วได้ผลก็ไม่จำเป็นต้องให้ลูกอม ปากกา หรือรางวัลอื่นใดอีก
3. ให้รางวัลกับงานที่มีคุณภาพหรือมีพัฒนาการ ไม่ใช่ให้กับการมีส่วนร่วมในงานที่ได้รับรางวัลจากการมีส่วนร่วมในการทำงาน นักเรียนจะให้ความสำคัญกับรางวัลซึ่งอาจบั่นทอนแรงจูงใจภายในที่เขาได้อยู่แล้ว แต่ถ้าได้รับรางวัลเพราะงานที่ทำเสร็จแล้วมีคุณภาพหรือเพราะ

เขามีความสามารถในการทำงานมากขึ้น นักเรียนจะให้ความสำคัญกับงานและความสามารถของตนเอง ซึ่งจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจภายในของเขาได้ อย่างไรก็ตามครูต้องมั่นใจว่างานที่ให้ทำนั้นนักเรียนสามารถบรรลุเพื่อที่จะรับรางวัลนั้น ๆ ได้

4. ถอดถอนรางวัลให้เร็วที่สุด เมื่อครูใช้รางวัลในการกระตุ้นให้นักเรียนเริ่มทำงานได้แล้ว ในระหว่างที่นักเรียนทำงานครูต้องถอดถอนรางวัลออกไปโดยเร็วแล้วเบี่ยงเบนความสนใจเขาไปที่คุณค่าภายในอย่างความน่าสนใจของงาน ประโยชน์ของงาน ความพยายามหรือความสามารถของเขา (วิธีนี้จะใช้ได้ผลก็ต่อเมื่องานที่ทำมีความสนใจ มีประโยชน์และนักเรียนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จหลังจากได้พยายามทำงานแล้ว) ซึ่งวิธีนี้จะช่วยรักษาแรงจูงใจภายในของนักเรียนไว้ได้โดยไม่จำเป็นต้องให้รางวัลอีก เนื่องจากเขาสามารถเปลี่ยนการอนุมานสาเหตุของการทำงานจากสาเหตุนอกตนมาเป็นสาเหตุในตนได้แล้ว

4. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป จึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านบริบทสถานศึกษา 3) ด้านความถนัดและความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ตารางสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย นักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ ที่	รายการ	ด้านการสื่อสาร	ด้านบริบทสถานศึกษา	ด้านความถนัดและความสนใจ	ด้านแรงจูงใจ	ด้านเงินทุนสนับสนุน
1	เมธาวิ สุขปาน (2555)	✓		✓		✓
2	อรชิสตา กิจสุขฤกษ์ (2557)	✓	✓			✓
3	เตือนใจ อารีโรจนนุกูล (2559)	✓	✓	✓	✓	
4	วัชรภรณ์ อริยา (2559)	✓		✓	✓	
5	วิศาล ภูษณงค์ (2559)		✓		✓	✓
6	ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560)	✓	✓	✓	✓	✓
7	ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560)		✓	✓	✓	
8	ณัฐพัชร์ มณีวรรณ และ ภาณุวัฒน์ ศิรินุพงศ์ (2560)	✓	✓		✓	✓
9	ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561)	✓	✓			✓
10	วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562)	✓	✓		✓	✓
	รวม	8	8	5	7	7

จากตาราง 1 การสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย นักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่า พบว่า มีแนวคิดที่สำคัญในการกำหนดองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ที่อยู่ 5 แนวคิด คือ 1) เมธาวิ สุขปาน (2555, หน้า 84 - 86) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยด้านความพึงพอใจหลักสูตร ความชอบถนัดและความสนใจและด้านปัจจัยด้านต้นทุน 2) อรชิสตา กิจสุขฤกษ์ (2557, หน้า 54 - 55) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเข้าศึกษา ด้านสถานที่และทำเลที่ตั้งที่มีผลต่อพฤติกรรม การตัดสินใจเข้าศึกษา และด้านราคาที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเข้าศึกษา

3) เตือนใจ อารีโรจนนุกุล (2559, หน้า 92-93) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ ด้านสภาพแวดล้อมและจุดเด่นของสถานศึกษา ด้านเพื่อนและตัวอย่างจากรุ่นที่มีอิทธิพล ด้านครูแนะแนว และด้านผู้ปกครอง 4) วัชรภรณ์ อริยา (2559, หน้า 10-11) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ความชอบความถนัดและความสนใจ อิทธิพลการชักจูงจากบุคคลอื่น และหลักสูตร 5) วิศาล ภูษมรงค์ (2559, หน้า 129-140) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยด้านเจตคติในการเรียนวิชาชีพ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา 6) ยูพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 44-45) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยฯ ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัยฯ ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านทัศนคติของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนของวิทยาลัยฯ 7) ณัฏชา สุวรรณวงศ์ (2560, หน้า 42-44) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตร และด้านความเป็นส่วนตัว 8) ณัฏฐพัชร์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิรินุพงศ์ (2560, หน้า 28-29) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ด้านส่วนตัวผู้เรียน 9) ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, หน้า 68-69) ที่จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ เหตุผลในการตัดสินใจ ศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา เหตุผลในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนยังคงเรียนอยู่ แนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และ 10) วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562, หน้า 69-70) จำแนกองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า จากตารางสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย นักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นตัวแปรอิสระ การดำเนินการการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านบริบทสถานศึกษา 3) ด้านความถนัดและความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน โดยจำแนกออกเป็นการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในแต่ละประเด็นเพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางการส่งเสริมแรงจูงใจต่อไป

1. ด้านการสื่อสาร มีนักการศึกษาให้ความหมายของการสื่อสารไว้ ดังนี้

เมธาวิ สุขปาน (2555, หน้า 55) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร หมายถึง พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ชื่อเสียงของสถานศึกษาที่เป็นที่รู้จักมาอย่างยาวนาน ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่สิ่งที่แตกต่างคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษา

อรชิสา กิจสุขฤกษ์ (2557, หน้า 50) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร หมายถึง การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียนและการจัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

เตือนใจ อารีโรจนนุกุล (2559, หน้า 93) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร เป็นการแนะนำจากทั้งครูและแนะแนวจากสถาบันการศึกษาเดิม และได้รับการประชาสัมพันธ์จากครูแนะแนวสถานศึกษาในสายอาชีวศึกษา ซึ่งระดับอิทธิพลของทั้ง 2 รูปแบบ มีผลที่ใกล้เคียงกันมาก

วัชรภรณ์ อริยา (2559, หน้า 11) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร พบว่า ควรส่งเสริมทางด้านสื่อประชาสัมพันธ์ การโฆษณา วิทยาลัยจัดอยู่เกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ หรืออาจมีข้อเสนอพิเศษให้กับศิษย์ปัจจุบัน ศิษย์เก่า รุ่นพี่ให้มีการชักชวนแนะนำผู้ที่สนใจศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้มาสมัครศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย อันเป็นช่องทางในการเพิ่มจำนวนนักเรียน นักศึกษา ให้เพิ่มขึ้น

ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 34) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ชื่อเสียงของสถานศึกษาที่เป็นที่รู้จักมาอย่างยาวนาน ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่สิ่งที่แตกต่างคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษาควบคู่อิสลามศึกษาและภาษาอาหรับ

ณัฐพัชร์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุษย์ (2560, หน้า 22-32) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร พบว่าการประชาสัมพันธ์จากอาจารย์แนะแนว ออกไปประชาสัมพันธ์ยัง โรงเรียนต่าง ๆ เป็นการแนะนำและจูงใจให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบการจัดการศึกษาของวิทยาลัยฯ ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียน

ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, หน้า 29) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร พบว่า การปรับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา ที่นักเรียนสามารถศึกษาต่อได้ถึงระดับปริญญาตรี และความปลอดภัยของนักเรียนระหว่างเข้ารับการศึกษา

วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562, หน้า 69) ได้อธิบายว่า การสื่อสาร พบว่า สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ทำให้มีผู้สนใจและตัดสินใจเข้าเรียนต่อมากขึ้น

2. ด้านบริบทสถานศึกษา มีนักการศึกษาให้ความหมายของบริบทสถานศึกษา ดังนี้

เดือนใจ อารีโรจนนุกุล (2559, หน้า 93) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมภายในที่ตีความเหมาะสมที่จะไปศึกษาต่อ และมีนโยบายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยฯ

วิศาล ภูษณงค์ (2559, หน้า 129-140) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน การเดินทางมาสถานศึกษาสะดวกสบาย สถานศึกษามีความร่วมมือร่วมใจของนักเรียนและผู้ปกครอง และพื้นที่กว้างขวาง มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอและทันสมัย มีครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของสังคม สถานศึกษามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม

ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 34) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า นักเรียนสามารถนำความรู้และวุฒิการศึกษาเป็นตัวสร้างโอกาสความเจริญในด้านการประกอบอาชีพอันจะนำพารายได้ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560, หน้า 43) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษามีชื่อเสียงมายาวนาน และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ อันจะช่วยให้เกิดการจดจำ การบอกถึงคุณลักษณะเด่นของมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้เข้ามาศึกษา และสำเร็จการศึกษาออกไปอีกทั้งยังเป็นมหาวิทยาลัยฯ ที่มีความเก่าแก่ มีชื่อเสียงและมีครูอาจารย์ที่เก่ง มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ณัฐพัชร์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุบผะ (2560, หน้า 22-32) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า เมื่อเรียนจบ การศึกษาในสาขานี้สามารถทำให้ประสบความสำเร็จ สังคมให้การยอมรับ และสามารถหางานได้ง่าย เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, หน้า 69) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า สถาบันการศึกษาต้องผลิตแรงงานให้ตรงกับความต้องการในแต่ละท้องถิ่นได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อเมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนสามารถทำงานได้ใกล้บ้าน ทำให้ไม่กระจุกตัวในเขตเมือง เกิดความอบอุ่นในครอบครัวในการดูแลกันและกัน

วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562, หน้า 69) ได้อธิบายว่า บริบทสถานศึกษา พบว่า ชื่อเสียง ของสถานศึกษา ผลงานการบริการสังคมของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นตัวดึงดูดให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าเรียน

สรุปได้ว่า บริบทสถานศึกษา หมายถึง ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในความรู้สึกของผู้เรียนด้วยความประทับใจแรกเห็นหรือการรับรู้ หรือเป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งภาพลักษณ์นั้นอาจจะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ ปราศจากการปรุงแต่ง หรืออาจจะเกิดจากการปรุงแต่ง โดยที่มีความ

พยายามที่จะทำให้สถานศึกษามีภาพลักษณ์ที่ดี จึงทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อสถานศึกษา

3. ด้านความถนัดและความสนใจ มีนักการศึกษาให้ความหมายของความถนัดและความสนใจ ดังนี้

เมธาวิ สุขปาน (2555, หน้า 70) ได้อธิบายว่า ความถนัดและความสนใจ พบว่า เกิดจากความชอบส่วนตัวของนักศึกษามากที่สุดเนื่องจากเป็นทั้งความสามารถพื้นฐานจากการได้สะสมประสบการณ์ความรู้ทักษะและความสามารถพิเศษในตัวนักเรียนเอง อันเป็นการสั่งสมความรู้สึกนึกคิดจนเกิดความชอบและความถนัด

เดือนใจ อารีโรจนนุถุล (2559, หน้า 93) ได้อธิบายว่า ความถนัดและความสนใจ พบว่า เลือกเรียนสายอาชีพตามเป้าหมายที่ตนเองได้ตั้งไว้ในอนาคต ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ผู้เรียนเป็นผู้คิดวางแผน และตัดสินใจเองในการเลือกศึกษาต่อ โดยผู้เรียนได้ตั้งเป้าหมายของตนเองไว้ในอนาคตแล้ว

วัชรภรณ์ อริยา (2559, หน้า 10) ได้อธิบายว่า ความถนัดและความสนใจ พบว่า พฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชนเกิดจากความชอบส่วนตัวของนักศึกษามากที่สุดเนื่องจากเป็นทั้งความสามารถพื้นฐานจากการได้สะสมประสบการณ์ความรู้ทักษะและความสามารถพิเศษในตัวนักเรียนเอง อันเป็นการสั่งสมความรู้สึกนึกคิดจนเกิดความชอบและความถนัด

ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 35) ได้อธิบายว่า ความถนัดและความสนใจ พบว่า เป็นอาชีพที่ใช้วุฒิการศึกษาทางด้านวิชาชีพ ประกอบอาชีพตามความถนัด และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อีกประการหนึ่งผู้ปกครองมีความคาดหวังให้บุตรหลานเรียนอาชีวะ

ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560, หน้า 44) ได้อธิบายว่า ความถนัดและความสนใจ พบว่า มีการเปิดสอนในหลักสูตรและสาขาวิชาที่สามารถตอบสนองความต้องการและความถนัดของนักเรียน

สรุปได้ว่า ความถนัดและความสนใจ หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดและความรู้สึกนั้นส่งผลต่อให้บุคคลเอาใจใส่และแสดงออก ซึ่งความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งนั้น เกิดความพร้อมที่จะกระทำการให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายเช่น บางคนอยากเรียนเพราะชอบกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น บางคนอยากเรียนเพราะชอบสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอาจมีแต่กำเนิดหรือเกิดจากการฝึกฝนก็ได้

4. ด้านแรงจูงใจ มีนักการศึกษาให้ความหมายของแรงจูงใจ ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 111) กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายปลายทางความต้องการจูงใจในการทำงานจึงเป็นความพยายามของบุคคลในการทำงานให้เจริญก้าวหน้า

ยงยุทธ เกษสาคร (2554, หน้า 143) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ หมายถึง ภาวะอินทรีย์ภายในร่างกายของบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า เรียกว่าสิ่งจูงใจก่อให้เกิดความต้องการอันจะนำไปสู่แรงขับภายในที่จะแสดงพฤติกรรมการทำงานที่มีคุณค่าในทิศทางที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมายขององค์การ

สุรพล เพชรไกร (2554, หน้า 2) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือสิ่งใด ๆ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำ โดยก่อนที่จะมีพฤติกรรมใด ๆ ขึ้นมา ต้องเริ่มด้วยกระบวนการความคิด ต้องอาศัยประสบการณ์ มีการลำดับเหตุการณ์ที่ผ่านมาเข้าด้วยกัน แล้วจึงตัดสินใจกระทำพฤติกรรมขึ้น

แซนทร็อก (Santrock, 2008, p. 451) อธิบายว่าแรงจูงใจ เป็น “กระบวนการที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง”

วูล์ฟอล์ก (Woolfolk, 2008, pp. 25-39) อธิบายว่าแรงจูงใจ เป็น “ภาวะภายในของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง”

เฟลด์แมน (Feldman, 2010, p. 334) อธิบายว่าแรงจูงใจ คือ “การที่ปัจจัยทั้งหลายทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดทิศทาง และเป็นแรงผลักดันพฤติกรรม”

ออร์มรอต (Ormrod, 2011, p. 425) อธิบายว่าแรงจูงใจ คือ “ภาวะภายในที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำ ผลักดันทิศทางของการกระทำ และยังคงการกระทำนั้นอยู่”

เดือนใจ อารีโรจนนุกุล (2559, หน้า 93) ได้้อธิบายว่า แรงจูงใจ พบว่า เลือกรเรียนตามกลุ่มเพื่อนสนิท เลือกรเรียนตามตัวอย่างรุ่นพี่ที่จบการศึกษา และเลือกรเรียนตามเพื่อนรุ่นพี่ที่แนะนำ

ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 34) ได้้อธิบายว่า แรงจูงใจ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างมักส่งบุตรหลานศึกษาต่อทางด้านอาชีวะเพราะผู้ปกครองมีความคาดหวังและเชื่อมั่นว่าการเรียนต่ออาชีวะ (สายอาชีพ) เมื่อเรียนจบแล้วบุตรหลานมีงานทำ

ณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560, หน้า 43) ได้้อธิบายว่า แรงจูงใจ พบว่า มีระบบรับนักศึกษาแบบโควตา (ปิด) ซึ่งใช้วิธีการให้โควตาผ่านสถานศึกษาเครือข่ายโดยมีการกำหนดคุณสมบัติและจำนวนผู้สมัครและไม่มีการสอบแข่งขัน มีระบบโควตา (เปิด) ซึ่งใช้วิธีประกาศรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครและค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นเงื่อนไขในการสมัครประกอบกับการสอบแข่งขันคัดเลือก

ฉันทวิชช์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุพผะ (2560, หน้า 22-32) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจพบว่า นักเรียนต้องการที่จะศึกษาต่อเพื่อออกไปประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับโอกาสที่ดีในการหางานเป็นลำดับแรก

วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562, หน้า 69) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจ พบว่า หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีความทันสมัยเป็นจุดแข็งที่สามารถทำให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการหรือภาวะภายในอันเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทางและยังคงแสดงพฤติกรรมนั้นอยู่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และยังเป็นการชักนำหรือชักจูงเพื่อกระตุ้นให้บุคคลเกิดความต้องการที่จะทำในสิ่ง ๆ นั้นด้วยความเต็มใจและมีความตั้งใจ เพื่อให้บรรลุถึงผลสำเร็จซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

5. ด้านเงินทุนสนับสนุน มีนักการศึกษาให้ความสำคัญของเงินทุนสนับสนุน ดังนี้

เมธาวี สุขปาน (2555, หน้า 70) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า ความสะดวกสบายในการเดินทางและค่าเล่าเรียนถูก

อรชิสรา กิจสุขฤกษ์ (2557, หน้า 54) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า ทางสถาบันการศึกษาควรมีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลน การให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) การกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบริการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ด้วยการคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจ

วิศาล ภูษณงค์ (2559, หน้า 129-140) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า ส่งเสริมและสนับสนุน ในการเข้าศึกษาต่อสถานศึกษาให้โควตาในการเข้า ศึกษาต่อกรณีพิเศษ สถานศึกษาจัดสวัสดิการให้แก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง ค่าเล่าเรียนถูก นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง

ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, หน้า 34) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า ความรู้และวุฒิการศึกษา เป็นตัวสร้างโอกาสความเจริญในด้านการประกอบอาชีพอันจะนำพารายได้ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน

ฉันทวิชช์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุพผะ (2560, หน้า 22-32) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า นักเรียนสาขาวิชาการบัญชีมีลักษณะมุ่งอนาคตมากกว่านักเรียนสาขาวิชาการตลาด คาดหวังว่าจบแล้วสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น หางานได้ง่ายและมีรายได้ค่อนข้างสูง

ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, หน้า 69) ได้อธิบายว่า เงินทุนสนับสนุน พบว่า การันตีการมีงานทำและค่าตอบแทนที่เหมาะสมหรือสูงกว่าเมื่อเทียบกับสายสามัญ

สรุปได้ว่า เงินทุนสนับสนุน หมายถึง การที่ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสะดวกในการเดินทางและค่าเล่าเรียนถูก ทั้งนี้ควรจัดให้มีทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลน การให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสาขาวิชาที่ตนเองสนใจและถนัด จะทำให้สามารถได้รับความรู้และประสบการณ์

ได้เป็นอย่างดี และทำให้ส่งผลดีในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีความสามารถในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และให้ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, บทความย่อ) ได้ศึกษา ศึกษาสภาพและปัจจัยการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา เพื่อหาแนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และสัดส่วนผู้เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ที่เป็นงานวิจัยแบบผสม (Mix method) ประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการสำรวจสภาพการคงอยู่โดยข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นจำนวนนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) และแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.923 จาก ผู้บริหาร/ครู จำนวน 350 คน และนักเรียน 936 คน การวิจัยเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม (focus groups) การศึกษาสภาพการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2560 มีอัตราการคงอยู่ในชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 79.06 ที่มีนักเรียนหายไปถึงร้อยละ 20.94 (จำนวน 51,114 คน) ที่มีอัตราการคงที่น้อยกว่าปีการศึกษา 2559 อยู่ที่ ร้อยละ 91.01 สาเหตุส่วนใหญ่มาจากตัว นักเรียนเองที่เลือกเรียนไม่ตรงกับความถนัดของตัวเองทำให้เกิดการย้ายที่เรียนใหม่ เป็นต้น อัตราการคงอยู่ในภาพรวมอยู่ที่ร้อยละ 92.80 และอัตราการคงอยู่ในชั้นปีสุดท้ายร้อยละ 100.10 ปัจจัยทำให้นักเรียนยังคงเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ผู้บริหาร/ครู และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทำให้นักเรียนยังคงเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาเหมือนกัน คือ นักเรียนได้เลือกเรียนในสาขาที่ตนเองชอบ อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาเป็นความเข้าใจ เข้าถึงและการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนของอาจารย์ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคงอยู่จนจบการศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียน ได้รู้ถึงความถนัดของตัวเองตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาให้นักเรียน ได้รู้ถึงเส้นทางการเรียนต่อที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียน มีรายได้ระหว่างศึกษา การันตีการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา และแนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และสัดส่วนผู้เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) การปรับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา 2) การันตีการมีงานทำ และค่าตอบแทนที่เหมาะสม 3) หน่วยงานเอกชนสามารถเปิดหลักสูตรผลิตนักเรียน เพื่อตอบโจทย์ของหน่วยงานตนเองได้ 4) สถาบันการศึกษาต้องผลิตแรงงานให้ตรงกับ

ความต้องการในแต่ละท้องถิ่นได้) สถาบันการศึกษาต้องร่วมมือกับเอกชนในการจัดการศึกษา
6) เปิดหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรต่อเนื่องที่สามารถศึกษาต่อได้ถึงระดับปริญญาตรีได้

กอบแก้ว จันทร์กิ่งทอง (2560, หน้า 1-24) การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดสงขลา จำนวน 3,500 คน กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านลักษณะของสถาบัน และด้านการประกอบอาชีพ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

กิตติยา เพชรดี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นิสิตปริญญาโทปีการศึกษา 2556-2557 จำนวน 12 คน กลุ่มอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 4 คน สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับนิสิตจำนวน 2 คน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือในการวิจัย คือ คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น รองลงมา คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมา คือ ด้านการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ ด้านการยอมรับในสังคม รองลงมา คือ ด้านลักษณะสถาบัน และด้านหลักสูตร

คณิศร วงศ์กริ่งทอง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดพิจิตร โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 1 และ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ที่เรียนในรอบเช้าและรอบบ่ายจำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ ค่าสถิติ ด้วยค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า T - test ค่า F - test มาประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมา คือ ด้านลักษณะของสถานศึกษา และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

วันทนิษฐ์ โพธิ์กลาง (2558, หน้า 119-142) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่างได้แก่

นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2557 จำนวน 53 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 45 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 85 โดย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ ความแปรปรวน ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพและชื่อเสียงของสถาบัน รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมของสถาบัน รองลงมาคือ ด้านการประกอบอาชีพ รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร และด้านเศรษฐกิจและสังคม

อามรรตน์ เหลืองอร่าม (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบุรีบริหารธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบุรีบริหารธุรกิจ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับชั้นของนักเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 32-77 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) และการหาความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method) ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคม ด้านลักษณะสถาบัน และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

สมฤทัย ไทยนิยม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของข้าราชการกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน จำนวน 174 คน ซึ่งกำหนดโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโรยามาเน่ (Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายด้านจากมากไปหาน้อย ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านคุณภาพงาน ด้านความก้าวหน้าในงานและรายได้ และด้านการย้ายหรือเปลี่ยนสายงาน

ศิริณา ศรี โคกล่าม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสถาบันการพลศึกษา ของนักเรียนศึกษาชั้นที่ 1 ในเขตภาคกลาง ปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ในเขตภาคกลาง ปีการศึกษา 2555

จำนวน 350 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น .91 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลที่ได้จากการศึกษาเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านเหตุผลส่วนตัวและด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เกสชู (Gushue, 2006, pp. 85-95) ได้ศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจด้านอาชีพ เอกลักษณะทางอาชีพและพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางปัญญาสังคมของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพเอกลักษณะทางอาชีพและพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน ผลการวิจัยพบว่าการรับรู้ความสามารถในตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กับ การตระหนักถึงความแตกต่างด้านอาชีพและพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพในระดับที่สูง

คูบิลโล แซนเชซ และเคอวีโน (Cubillo, Sanchez & Cervino, 2006, pp. 101-115) ได้ศึกษา เรื่องกระบวนการในการตัดสินใจของนักศึกษาในต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้าง โมเดลของกระบวนการตัดสินใจของนักศึกษาที่เลือกศึกษาในต่างประเทศที่มาจากหลากหลายปัจจัยแตกต่างกัน เพื่ออธิบายวิเคราะห์และอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ต่อการตัดสินใจเลือกของนักเรียนซึ่งใน โมเดลนั้น ได้สรุปและนำเสนอขั้นตอน ในการตัดสินใจว่าขึ้นกับปัจจัย 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ 1) เหตุผลและความส่วนบุคคล 2) ผลกระทบด้านภาพลักษณ์ของประเทศ 3) ภาพลักษณ์ของเมือง 4) ภาพลักษณ์ของสถาบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จาก 53 โรงเรียน จำนวน 53 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ตำแหน่ง 4) ประสบการณ์ทำงานด้านการบริหาร 5) วุฒิทางการศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980, pp. 219-222) (อ้างถึงใน เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2553, หน้า 25-29) แบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ 1) ด้าน

การสื่อสาร 2) ด้านบริบทของสถานศึกษา 3) ด้านความถนัดและความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) กำหนดความมากน้อยในระดับการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา

- 5 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการ ระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการ ระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการ ระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการ ระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการบริหารจัดการ ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

3. ขั้นตอนการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ จากแนวคิดทฤษฎีเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม เป็นประเด็นคำถามที่ประกอบด้วยตัวแปร 5 ด้านดังนี้

- 3.2.1 ด้านการสื่อสาร
- 3.2.2 ด้านบริบทของสถานศึกษา
- 3.2.3 ด้านความถนัดและความสนใจ
- 3.2.4 ด้านแรงจูงใจ
- 3.2.4 ด้านเงินทุนสนับสนุน

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำร่างแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหาจำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

3.4.1 การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

3.4.2 มีผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษาหรือการบริหารการศึกษา

3.4.3 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา

3.5 ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เนื้อหา (Content validity) เชิงโครงสร้าง (Construct validity) รวมทั้ง ด้านการใช้ภาษา และอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควร ให้แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของแต่ละข้อคำถามแล้วนำข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังนี้

+1 หมายถึง ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

0 หมายถึง ไม่แน่ใจตรงตามประเด็นของเนื้อหา

-1 หมายถึง ไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

โดยดัชนีค่าความสอดคล้องในเกณฑ์การตัดสินใจด้วยคะแนนตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ในแต่ละข้อคำถามซึ่งคำนวณได้จากสูตร (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559, หน้า 95) ดังนี้

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6 โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความถูกต้องความชัดเจนของสำนวนภาษาและครอบคลุมเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.06-1.00 (สุวิมล ติรกันันท์, 2550, หน้า 175)

3.7 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.8 นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (Try Out) กับวิชาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อคำถามรายข้อกับผลรวมทั้งหมด (Corrected item total correlation) ได้ค่าแอลฟาของ ครอนบาค ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

3.9 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อขอเก็บข้อมูล การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 กับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2563 จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 53 ฉบับ และได้รับคืนจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจนับ จำนวน 53 ฉบับ โดยแยกเป็น ตามขั้นตอนที่ 1 จำนวน 53 ฉบับ

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ตำแหน่ง 4) ประสบการณ์ทำงานด้านการบริหาร 5) วุฒิทางการศึกษา โดยแจกแจง ความถี่ และร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งกำหนดเกณฑ์โดยการนำข้อคำถามที่มีระดับการเสริมสร้าง

แรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษามากที่สุดของแต่ละด้านมากำหนดค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 100) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการบริหารจัดการ ระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการบริหารจัดการ ระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการบริหารจัดการ ระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการบริหารจัดการ ระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการบริหารจัดการ ระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้หัวหน้าของ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีพศึกษาระดับกลาง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านบริบทของสถานศึกษา 3) ด้านความถี่และความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน และนำด้านที่มีความต้องการพัฒนาการศึกษาการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษามากที่สุดมาสร้างแบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเสนอประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยแบบสัมภาษณ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลตามที่กำหนดไว้เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการสื่อสาร

ด้านที่ 2 ด้านบริบทของสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านความถนัดและความสนใจ

ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ

ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุน

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลักต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 5 คน โดยมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ คือ 1) เป็นผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา 2) เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และ 3) วุฒิกการศึกษาทางระดับปริญญาโทขึ้นไป ประกอบด้วย

ดร. พงศ์ชิต ชิตพงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์ และความร่วมมืออาชีวศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคกลาง

ดร.ฉันทนา โพธิ์ศรีประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

ดร. จูตินันท์ ทูมมา รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานี

ดร. ปิยพัชร์ สถิตปรีชาโรจน์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพ
บางไทร

นายพลภัทร เลาหสุต รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบความคิดเห็นจากความ
ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้
สัมภาษณ์ด้วยวิธีออนไลน์ ระหว่างวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563
กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง รวม 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตัว
บุคคล (Purposive sampling)

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา
เขต 1

วิเคราะห์โดยการนำผลการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ
ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสอดคล้องและจัดข้อมูลให้มีกระบวนการที่สมบูรณ์
เพื่อนำมาเสนอเป็นแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อ
สายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ผลศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้บริหาร มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 ผลศึกษาการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้บริหาร

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ตำแหน่ง 4) ประสบการณ์ทำงานด้านการบริหาร 5) วุฒิทางการศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ มีรายละเอียดปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	31	58.50
หญิง	22	41.50
รวม	53	100.00
อายุ		
20-30 ปี	1	1.90
30-35 ปี	8	15.10
35-40 ปี	10	18.90
40-45 ปี	4	7.50
45-50 ปี	3	5.70
50 ปีขึ้นไป	27	50.90
รวม	53	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	23	43.40
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	27	50.90
ผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการ	3	5.70
รวม	53	100.00
ประสบการณ์ในตำแหน่ง (ผู้บริหารสถานศึกษา)		
1- 5 ปี	18	34.00
5 - 10 ปี	16	30.20
10 - 15 ปี	6	11.30
15- 20 ปี	1	1.90
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	20	22.60
รวม	53	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	52	98.10
ปริญญาเอก	1	1.90
รวม	53	100.00

จากตาราง 2 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 53 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 มีอายุ ส่วนใหญ่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีตำแหน่ง เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีประสบการณ์ในตำแหน่ง (ผู้บริหารสถานศึกษา) ประสบการณ์ในตำแหน่ง 1-5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 98.10 และวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีรายละเอียดปรากฏดังตาราง 3 -8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกเป็นรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการสื่อสาร	4.25	0.77	มาก	4
2. ด้านบริบทของสถานศึกษา	4.46	0.59	มาก	1
3. ด้านความถนัดและความสนใจ	4.29	0.66	มาก	2
4. ด้านแรงจูงใจ	4.27	0.75	มาก	3
5. ด้านเงินทุนสนับสนุน	4.09	0.81	มาก	5
รวม	4.27	0.72	มาก	

จากตาราง 3 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบทของสถานศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.46 รองลงมาคือ ด้านความถนัดและความสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 รองลงมา ด้านแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 รองลงมา ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย 4.25 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านเงินทุนสนับสนุน 4.09 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการสื่อสาร

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา	4.28	0.66	มาก	3
2. สถานศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนว	4.42	0.72	มาก	1
3. สถานศึกษาดำเนินการแผนงาน งานแนะแนวของสถานศึกษา	4.23	0.67	มาก	6
4. สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการเรียน การสอนกิจกรรมของงานแนะแนว	4.21	0.74	มาก	7
5. สถานศึกษามีการส่งเสริมและมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว	4.28	0.69	มาก	4
6. สถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา	4.17	0.70	มาก	9
7. สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา	4.32	0.87	มาก	2
8. สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างเวลาเรียนกิจกรรมแนะแนวไว้ในหลักสูตร	4.21	0.86	มาก	8
9. สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน	4.25	0.65	มาก	5
10. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ	4.17	1.09	มาก	10
รวม	4.25	0.77	มาก	

จากตาราง 4 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. สถานศึกษาขยายโอกาสมีการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา	4.57	0.64	มากที่สุด	2
2. สถานศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.68	0.47	มากที่สุด	1
3. สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อสายอาชีพให้กับนักเรียน	4.28	0.53	มาก	10
4. สถานศึกษามีการสำรวจความคาดหวังของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ	4.32	0.73	มาก	8
5. สถานศึกษามีการกำกับและติดตามนักเรียนที่จบการศึกษา	4.45	0.57	มาก	6

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
6. สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสถิติในการเข้าศึกษาของนักเรียนต่อสายอาชีพ	4.53	0.58	มากที่สุด	3
7. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.40	0.60	มาก	7
8. สถานศึกษามีการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.47	0.58	มาก	5
9. สถานศึกษามีการนำผลที่ได้รับจากการสรุปผลมาส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไข	4.53	0.58	มาก	4
10. สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบถึงแนวโน้ม ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพ	4.32	0.61	มาก	9
รวม	4.46	0.59	มาก	

จากตาราง 5 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสถิติในการเข้าศึกษาของนักเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ ให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านความถนัดและความสนใจ

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน	4.42	0.57	มาก	3
2. สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน	4.51	0.58	มากที่สุด	1
3. สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	4.36	0.68	มาก	4
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน	4.32	0.67	มาก	5
5. สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อในสถานศึกษาสายอาชีพของภาครัฐและเอกชน	4.47	0.61	มาก	2
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรม ชุมนุม ชมรม ที่เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพให้กับนักเรียนในสถานศึกษา	4.23	0.72	มาก	7
7. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมงานแนะแนว เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ	4.02	0.60	มาก	10
8. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวเข้าถึงเครือข่ายในหน่วยงานอาชีพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	4.08	0.78	มาก	9

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
9. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัด				
ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาสายอาชีพ	4.30	0.58	มาก	6
10. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวสร้างระบบ				
เครือข่ายการแนะแนวอาชีพร่วมกับหน่วยงานภายนอก				
ทั้งภาครัฐและเอกชน	4.19	0.76	มาก	8
รวม	4.29	0.66	มาก	

จากตาราง 6 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ด้านความถนัดและความสนใจ โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อในสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมงานแนะแนว เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านแรงจูงใจ

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน	4.40	0.66	มาก	3
2. สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน	4.36	0.59	มาก	5
3. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย	4.51	0.58	มากที่สุด	2
4. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้	4.55	0.67	มากที่สุด	1
5. สถานศึกษามีการจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน	4.09	0.86	มาก	8
6. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูแนะแนว ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับนักเรียน	3.75	1.25	มาก	10
7. สถานศึกษามีการส่งเสริมการเรียนทางไกลในระบบดิจิทัลให้กับนักเรียน	3.98	0.84	มาก	9
8. สถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน	4.32	0.75	มาก	6
9. สถานศึกษามีการส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนและการปฏิบัติงานเพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมให้กับนักเรียน	4.38	0.66	มาก	4
10. สถานศึกษามีการส่งเสริมจิตผูกพันผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในสถานศึกษา	4.32	0.61	มาก	7
รวม	4.26	0.74	มาก	

จากตาราง 7 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการ อยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน ที่หลากหลายและทันสมัย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูแนะแนว ดำเนินการ จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของ นักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านเงินทุนสนับสนุน

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. สถานศึกษามีการประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน	4.25	0.71	มาก	4
2. สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อวางแผนและดำเนินงานในการระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนเพื่อการศึกษา	4.09	0.82	มาก	6
3. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจชักชวนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้าใจและสนใจในการช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา	4.09	0.69	มาก	7

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น			
	($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
4. สถานศึกษามีการกำกับติดตาม ประเมินผล และสรุป รายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.77	มาก	5
5. สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานแนะ แนวดำเนินการในการจัดระดมทุนเพื่อมอบให้แก่ นักเรียน	4.32	0.61	มาก	2
6. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการการหา รายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน	3.89	0.85	มาก	8
7. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการกองทุน ทุนการศึกษาของนักเรียน จากภาครัฐและเอกชน	4.26	0.84	มาก	3
8. สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานความ ร่วมมือ การระดมทุนการศึกษาจากชุมชน	3.70	1.03	มาก	10
9. สถานศึกษามี การส่งเสริมสนับสนุนกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)	3.72	1.36	มาก	9
10. สถานศึกษามี การดำเนินการ สํารวจข้อมูลนักเรียน ประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อยโอกาส ทางการศึกษา	4.34	0.48	มาก	1
รวม	4.09	0.81	มาก	

จากตาราง 8 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านเงินทุนสนับสนุน โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีการดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อยโอกาส

ทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานแนะแนวดำเนินการในการจัดระดมทุนเพื่อมอบให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการกองทุนการศึกษาของนักเรียน จากภาครัฐ และเอกชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานความร่วมมือการระดมทุนการศึกษาจากชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ด้านที่มีความคิดเห็น มากที่สุด คือ ด้านบริบทของสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการสื่อสาร รองลงมาคือด้านความถนัดและความสนใจ และด้านที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือด้านเงินทุนสนับสนุนสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ดังนี้

ด้านที่ 1 บริบทของสถานศึกษา

ประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

“...สถานศึกษาควรที่จะมีการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของนักเรียนและให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...สถานศึกษาควรมีการดำเนินการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...ผู้บริหารควรมีการกำหนดและปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาให้ไปตามความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของตลาดแรงงาน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...สถานศึกษาจำเป็นจะต้องมีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำเข้าข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...สถานศึกษาจะเป็นที่ที่จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของนักเรียนในยุคปัจจุบันพร้อมทั้งมีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำข้อมูลมาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการบริหารจัดการและส่งเสริมนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาทำการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อที่จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาให้ไปตามความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสาร

ประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

“...สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจนและควรมีปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวอย่างชัดเจน ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดหาเทคโนโลยี เข้ามาช่วยเสริมให้ครู ได้ศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม เป็นการนำวิทยากรสมัยใหม่มาช่วย เพื่อเสริมขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...สถานศึกษาควรให้การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

สรุปได้ว่า สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจนและควรมีปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวอย่างชัดเจน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ความถนัดและความสนใจ

ประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

“...สถานศึกษาควรมีการเสริมกิจกรรมส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อในสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกสำหรับการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัด
ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารด้านการศึกษาและด้านอาชีพ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของ
นักเรียน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

สรุปได้ว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัด
ของนักเรียน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีการ
บูรณาการการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้
ส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาและด้านอาชีพและส่งเสริม
การจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ

ประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนใน
การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน
ปรากฏผลดังนี้

“...สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และน่าสนใจที่จะเป็น
ส่วนหนึ่งที่จะจูงใจให้นักเรียนหันมาร่วมกิจกรรม ...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมีการบูรณา
การร่วมกันเพื่อหาวิธีจูงใจให้นักเรียนหันมาร่วมกิจกรรมและทันสมัย...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจด้วย การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และใช้สื่อ
เทคโนโลยี ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม
ด้านการจูงใจให้นักเรียนหันมาร่วมกิจกรรม...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว ด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศให้เข้ามามีบทบาทเพื่อส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว รวมไปถึงการประเมินปรับปรุงแผน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

สรุปได้ว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนด้วยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ สถานศึกษามีการส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว รวมไปถึงการประเมินปรับปรุงแผนของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุน

ประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

“...สถานศึกษาควรมีการจัดทำเอกสาร หลักฐาน กำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่งตามงานประกันคุณภาพการศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

“...สถานศึกษาควรดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล เป็นการดำเนินการหลังจากที่กิจกรรมต่าง ๆ สิ้นสุดลง เช่น การจัดทำเอกสารและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อที่ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

“...สถานศึกษาควรมีการประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาของนักเรียนด้วยโอกาสทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

“...สถานศึกษาควรมี การดำเนินการ สสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้วยโอกาสทางการศึกษา...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

“...สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดเป้าหมาย ดังนั้นผลที่ได้ก็เป็นไปตามขั้นตอน การกำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยผู้บริหาร ควรนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป...”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

สรุปได้ว่า สถานศึกษาควรประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้วยโอกาสทางการศึกษา กำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักประเด็นการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน

ตาราง 9 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

รายการ	<p>แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1</p>
--------	---

ด้านที่ 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา	<p>สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของนักเรียนในยุคปัจจุบัน พร้อมทั้ง มีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำข้อมูลมาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการบริหารจัดการและส่งเสริมนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ</p>
---------------------------------	--

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	<p>แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1</p>
ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสาร	<p>สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวกับงาน ประชาสัมพันธ์เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้าน อาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลใน การประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของ การศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาควรมีการ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติ หน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจนและควรมี ปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนว อย่างชัดเจน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษา</p>
ด้านที่ 3 ด้านความถนัดและความสนใจ	<p>สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนส่งเสริมให้ครู แนะแนวจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาและด้านอาชีพและส่งเสริมการจัด กิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของ นักเรียน</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1
ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ด้วย การส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่ หลากหลายและทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริม แรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาใน การปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและ สารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ส่งเสริม กระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดย การประเมินปรับปรุงแผนของสถานศึกษา
ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุน	สถานศึกษาควรประสานงานรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัด การศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการ สำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียน นักเรียนด้วยโอกาสทางการศึกษา กำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่าง ต่อเนื่อง

จากตาราง 9 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปได้ 5 ด้าน มีแนวทางการปฏิบัติ 5 รายการ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของนักเรียนในยุคปัจจุบันพร้อมทั้ง มีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำข้อมูลมาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการบริหารจัดการและส่งเสริมนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ

ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสาร สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจน และควรมีปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวอย่างชัดเจน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านความถนัดและความสนใจ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนส่งเสริมให้ครู แนะนำจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาและด้านอาชีพและส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ด้วยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุนสถานศึกษา สถานศึกษาควรประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้วย โอกาสทางการศึกษา กำกับติดตามประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประชากรผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ตำแหน่ง 4) ประสบการณ์ทำงานด้านการบริหาร 5) วุฒิต่างการศึกษา

ผลการตอบแบบสอบถาม จำนวน 53 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 31 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.50 มีอายุ ส่วนใหญ่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีตำแหน่งเป็น รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีประสบการณ์ในตำแหน่ง (ผู้บริหารสถานศึกษา) ประสบการณ์ในตำแหน่ง 1-5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และมีวุฒิทางการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 97.70 และวุฒิทางการศึกษา ระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น การศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษา ดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42 รองลงมาคือ สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะ แนวในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ สถานศึกษาดำเนินการ เกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนว การศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ตามลำดับ

1.2 ด้านบริบทของสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด สถานศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบ การศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูล สถิติในการเข้าศึกษาของนักเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และข้อที่มีมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อทั้ง สายสามัญและสายอาชีพ ให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ตามลำดับ

1.3 ด้านความถนัดและความสนใจ โดยภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สถานศึกษา มีการ กำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อใน

สถานศึกษาสายอาชีพของภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาคือสถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมงานแนะแนว เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ตามลำดับ

1.4 ด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูแนะแนว ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ตามลำดับ

1.5 ด้านเงินทุนสนับสนุน โดยภาพรวมระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามี การดำเนินการ สํารวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้วยโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานแนะแนวดำเนินการในการจัดระดมทุนเพื่อมอบให้แก่นักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนโครงการกองทุนการศึกษาของนักเรียน จากภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานความร่วมมือ การระดมทุนการศึกษาจากชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ผลการวิเคราะห์นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์ ได้แนวทาง นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนใน

การศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ใน โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 แบ่งเป็น 5 ด้าน มีแนวทางปฏิบัติ 5 รายการ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดคุณภาพของ นักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของ นักเรียนในยุคปัจจุบันพร้อมทั้ง มีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำข้อมูลมาเพื่อ ประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของ นักเรียน ในการบริหารจัดการและส่งเสริมนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ

ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสาร สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการ ประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาควรมี การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจนและ ควรมีปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวอย่างชัดเจน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านความถนัดและความสนใจ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนส่งเสริมให้ครู แนะนำจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้าน การศึกษาและด้านอาชีพและส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของ นักเรียน

ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้าง แรงจูงใจให้กับนักเรียน ด้วยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน ส่งเสริม ให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการ แนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุนสถานศึกษา สถานศึกษาควรประสานงานรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการ สืบหาข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อย โอกาสทางการศึกษา กำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ข้อ ซึ่งสนับสนุนกันดังนี้

1. การบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมมีระดับปัจจัยการดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 พบว่า

1.1 ระดับการดำเนินการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านบริบทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ อารี โรจนนกุล (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพาชีพและบริหารธุรกิจปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านเหตุผลส่วนตัวของผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อม หรือคำนึงทั่วไป และแบบสัมภาษณ์ เพื่อยืนยันประเด็นคำถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพพบว่า สถานศึกษาควรมีสภาพแวดล้อมภายในที่ดีเหมาะสมที่จะไปศึกษาต่อ และมีนโยบายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศาล ภูษมรงค์ (2559, หน้า 129-140) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิทยาลัยการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การลพบุรี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านเจตคติในการเรียน วิชาชีพ ร่องลงมา คือปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและปัจจัยที่มีระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน การเดินทางมา สถานศึกษาสะดวกสบาย สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงามน่าอยู่ และพื้นที่กว้างขวาง มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอ และทันสมัย มีครูผู้สอนและบุคลากร ทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของสังคม สถานศึกษามีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาสนบริหารธุรกิจ หนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1) การประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย ด้านที่ 2) ชื่อเสียงของวิทยาลัยฯ ด้านที่ 3) การจัดเรียนการสอนของวิทยาลัยฯ ด้านที่ 4) การสนับสนุนของผู้ปกครอง

ด้านที่ 5) ด้านทัศนคติของผู้เรียน ด้านที่ 6) การตัดสินใจของผู้เรียน พบว่า นักเรียนสามารถนำความรู้และวุฒิการศึกษาเป็นตัวสร้างโอกาสความเจริญในด้านการประกอบอาชีพอันจะนำพารายได้ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชชา สุวรรณวงศ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา (ระบบ โควตา) ประจำปีการศึกษา 2560 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย 2) ด้านหลักสูตร และ 3) ด้านเหตุผลส่วนตัว โดยบูรณาการตัวแปร พบว่า สถานศึกษามีชื่อเสียงมายาวนาน และมีความเป็นเลิศทางวิชาการซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ อันจะช่วยให้เกิดการจดจำ การบอกถึงคุณลักษณะเด่นของมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้เข้ามาศึกษา และสำเร็จการศึกษาออกไปอีกทั้งยังเป็นมหาวิทยาลัยฯ ที่มีความเก่าแก่ มีชื่อเสียงและมีครู อาจารย์ที่เก่ง มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชฐพัชร์ มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุษย์ (2560, หน้า 22-32) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชี การตลาด และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยภาพรวมพบว่าทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวผู้เรียน ด้านครอบครัว และด้านลักษณะการจัดการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านลักษณะการจัดการ รองลงมาคือด้านครอบครัว และลำดับสุดท้ายคือ ด้านส่วนตัวผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ค่านิยมในการศึกษาต่อ รองลงมาคือค่านิยมในอาชีพ ครูผู้สอน สาขาวิชา การรับรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา การสนับสนุนของผู้ปกครอง และลำดับสุดท้ายคือ สื่อ อุปกรณ์ ส่วนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียนจบ การศึกษาในสาขานี้สามารถทำให้ประสบความสำเร็จ สักมให้การยอมรับ และสามารถหางานได้ง่าย เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัจจัยการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา โดยภาพรวมพบว่าทั้ง 4 ด้าน คือ สภาพการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ปัจจัยการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา แนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และสัดส่วนผู้เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา พบว่า สถาบันการศึกษาต้องผลิตแรงงานให้ตรงกับความต้องการในแต่ละท้องถิ่น ได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อเมื่อสำเร็จการศึกษานักเรียนสามารถทำงานได้ใกล้บ้าน ทำให้ไม่กระจุกตัวในเขตเมือง เกิดความอบอุ่น

ในกรอบครัวในการดูแลกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา ชมภูวิเศษ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านบุคลากร และปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า ชื่อเสียง ของสถานศึกษาผลงาน การบริการสังคมของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นตัวดึงดูดให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าเรียน ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในความรู้สึกของผู้เรียนด้วยความประทับใจแรกเห็นหรือการรับรู้ หรือเป็นภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งภาพลักษณ์นั้นอาจจะเกิดขึ้นเอง โดยธรรมชาติ ปราศจากการปรุงแต่ง หรืออาจจะเกิดจากการปรุงแต่งโดยที่มีความพยายามที่จะทำให้สถานศึกษามีภาพลักษณ์ที่ดี จึงทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อสถานศึกษา

1.2 รองลงมาคือด้านความถนัดและความสนใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาวิ สุขปาน (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ด้านความชอบความถนัดและความสนใจ ด้านความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพเช่น หางานทำง่ายพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ชื่อเสียงของสถานศึกษาที่เป็นที่รู้จักมาอย่างยาวนาน ห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน แต่สิ่งที่แตกต่างคือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรภรณ์ อริยา (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาพณิชยการเขียงราย ปีการศึกษา 2559 จำนวน 120 คน วิธีการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพสมบูรณ์ได้จากนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาพณิชยการเขียงรายแบบสอบถามที่ใช้วิเคราะห์มีจำนวน 120 ชุด โดยใช้ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบ คะแนนปัจจัยทางการศึกษาความพอใจเฉลี่ย ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร มีเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา

คือ ด้านความชอบความถนัดและความสนใจ รองลงมา คือ ด้านอิทธิพลชักจูงจากบุคคลอื่น ๆ รองลงมา คือ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และด้านต้นทุนเฉลี่ย พบว่า การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทำงานระหว่างเรียนและการ จัดนิทรรศการวิชาการ/วิชาชีพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีฐพัชร มณีวรรณ และภานุวัฒน์ ศิริบุบผะ (2560, หน้า 22-32) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ด้านส่วนตัวผู้เรียนประกอบด้วยปัจจัยค่านิยมในการศึกษาต่อ ค่านิยมในอาชีพ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา ด้านครอบครัวประกอบด้วย การสนับสนุนของผู้ปกครอง ด้านลักษณะการจัดการ ประกอบด้วยสาขาวิชา ครู บุคลากร และสื่อ อุปกรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านลักษณะการจัดการอยู่ในลำดับแรก คือ ด้านครอบครัว และลำดับสุดท้ายคือด้านส่วนตัวผู้เรียน ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ปัจจัยค่านิยมในการศึกษาต่อเป็นปัจจัยส่งเสริมการเลือกศึกษาต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยค่านิยมในอาชีพ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา การสนับสนุนของผู้ปกครอง สาขาวิชา ครู บุคลากร และสื่อ อุปกรณ์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน พบว่า ควรส่งเสริมทางด้านสื่อประชาสัมพันธ์ การ โฆษณาวิทยาลัยจัดอยู่เกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ หรืออาจมีข้อเสนอพิเศษให้กับศิษย์ปัจจุบัน ศิษย์เก่า รุ่นพี่ให้มีการชักชวนแนะนำผู้ที่สนใจศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้มาสมัครศึกษาต่อที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาพาณิชย์การเชียงราย อันเป็นช่องทางในการเพิ่มจำนวนนักเรียน นักศึกษา ให้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อามรรรัตน์ เหลืองอร่าม (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบุรีบริหารธุรกิจ ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคม ด้านลักษณะสถาบัน และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรักษา ศรีโคกล่าม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสถาบันการพลศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

1.3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเงินทุนสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาวิ สุขปาน (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัย

พลศึกษาการชนบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างเก็บจากนักเรียนที่ศึกษาในปีสุดท้ายของระดับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของ วิทยาลัยพลศึกษาการชนบุรี ผลการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยทั้งสองค้นพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยรายชื่อ ทางด้านความพอใจเฉลี่ย ได้แก่ ความชอบและความถนัดส่วนตัวมากที่สุด รองลงมา คือเสียงของสถานศึกษา หลักสูตร และการชักชวนจากเพื่อน ตามลำดับ และเมื่อจำแนกปัจจัยทางด้านต้นทุน ได้แก่ สะดวกในการเดินทางมากที่สุด และเสียค่าเล่าเรียนถูก ตามลำดับ ส่วนปัจจัยรายชื่อที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุด 3 อันดับในการเลือกศึกษาต่อที่นี้ ได้แก่ อันดับแรก ด้านห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน รองลงมา ข่าวสารประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ และกฎระเบียบข้อบังคับกับละแวกกายที่เข้มงวด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริณภา ศรีโคกล่าม (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสถาบันการพลศึกษา ของนักเรียนศึกษาชั้นที่ 1 ในเขตภาคกลาง ปีการศึกษา 2555 ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านเหตุผลส่วนตัว และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณชัย คงกะพันธ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา พบว่าด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้งของสถานศึกษา ด้านส่งเสริมการตลาด ด้านหลักฐานที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ของสถานศึกษา ด้านองค์ประกอบของสถานศึกษา และด้านราคา ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ ในระดับ มาก ส่วนด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสายอาชีวศึกษา ในจังหวัดภูเก็ตและพังงา อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงตามค่าเฉลี่ย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา เพชรดี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นิสิตปริญญาโทปีการศึกษา 2556-2557 จำนวน 12 คน กลุ่มอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 4 คน สายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับนิสิตจำนวน 2 คน ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเครื่องมือในการวิจัย คือ คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น รองลงมา คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมา คือ ด้านการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ ด้านการยอมรับในสังคม รองลงมา คือ ด้านลักษณะสถาบัน และด้านหลักสูตร

2. การวิเคราะห์นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พบว่า นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน มีแนวทางปฏิบัติ 5 รายการ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านบริบทของสถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความถนัดของนักเรียนในยุคปัจจุบันพร้อมทั้ง มีการประสานข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพ และนำข้อมูลมาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน ในการบริหารจัดการและส่งเสริมนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ

ด้านที่ 2 ด้านการสื่อสาร สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ เน้นเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านอาชีพของสถานศึกษาอย่างเข้มข้นและให้ข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ในส่วนต่าง ๆ ทุก ๆ ช่องทางของการศึกษาต่อสายอาชีพ จากนั้นสถานศึกษาควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนวให้ชัดเจนและควรมีปฏิทินกิจกรรมในการดำเนินการกิจกรรมแนะแนวอย่างชัดเจน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านความถนัดและความสนใจ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนส่งเสริมให้ครู แนะนำจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาและด้านอาชีพและส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน

ด้านที่ 4 ด้านแรงจูงใจ สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ด้วยการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 ด้านเงินทุนสนับสนุนสถานศึกษา สถานศึกษาควรประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อยโอกาสทางการศึกษา กำกับติดตามประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ศรีพันธุ์ (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัจจัยการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา เพื่อหาแนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และสัดส่วนผู้เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ที่เป็นงานวิจัยแบบผสม (Mix method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการสำรวจสภาพการคงอยู่โดยข้อมูลทุกข้อมูมิที่เป็นจำนวนนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) พบว่า ปัจจัยทำให้นักเรียนยังคงเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ผู้บริหาร/ครู และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยทำให้นักเรียนยังคงเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษาเหมือนกัน คือ นักเรียนได้เลือกเรียนในสาขาที่ตนเองชอบ อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาเป็นความเข้าใจ เข้าถึงและการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนของอาจารย์ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคงอยู่จนจบการศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้ถึงความถนัดของตัวเองตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาให้นักเรียนได้รู้ถึงเส้นทางการเรียนต่อที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างศึกษา การันตีการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา และแนวทางการเพิ่มอัตราการคงอยู่ และสัดส่วนผู้เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภทอาชีวศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) การปรับทัศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา 2) การันตีการมีงานทำ และค่าตอบแทนที่เหมาะสม 3) หน่วยงานเอกชนสามารถเปิดหลักสูตรผลิตนักเรียน เพื่อตอบ โจทย์ของหน่วยงานตนเอง ได้ 4) สถาบันการศึกษาต้องผลิตแรงงานให้ตรงกับความต้องการในแต่ละท้องถิ่นได้ 5) สถาบันการศึกษาต้องร่วมมือกับเอกชนในการจัดการศึกษา 6) เปิดหลักสูตรที่เป็นหลักสูตรต่อเนื่องที่สามารถศึกษาต่อได้ถึงระดับปริญญาตรีได้ ซึ่งสอดคล้องกับ คณิตศาสตร์ กรังทอง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดพิจิตร พบว่า แรงจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านลักษณะของสถาบัน ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา เพชรดี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลที่ได้จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนของผู้อื่น รองลงมา คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมา คือ ด้านการประกอบอาชีพ รองลงมา คือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ ด้านการยอมรับในสังคม รองลงมา คือ ด้านลักษณะสถาบัน และด้านหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรจัดให้มีการประสานงานและจัดเก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากร ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

1.2 สถานศึกษาควรปรับกลยุทธ์ ในการดำเนินการเสริมสร้างแรงจูงใจ ให้ครูแนะแนว ในโรงเรียน

1.3 จากแนวทาง ที่เสนอไว้ข้างต้นนั้น สถานศึกษาสามารถนำผลของการวิจัยไปใช้ ในการวางแผนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนและเพิ่มปริมาณ ผู้เรียนได้ในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของแนวทางบริหารจัดการต่อการเสริมสร้าง แรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา

2.2 ควรศึกษาการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการต่อเสริมสร้างแรงจูงใจใน การศึกษาต่อสายอาชีพศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

Graduate School ARU

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กานดา คำมาก. (2555). แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- กิตติยา เพชรดี. (2559). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตคณะภูมิสารสนเทศศาสตร์. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กอแก้ว จันทร์กิ่งทอง. (2560, มกราคม-มิถุนายน). แบบจำลองสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ของพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 33(1), 1-24.
- คันทสรวง กริ่งทอง. (2561). แรงจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยชุมชนจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานนครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560 (รายงานการวิจัย). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ณัฐพัชร มณีวรรณ และภาณุวัฒน์ ศิริบุษย์. (2560, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยส่งเสริมการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา, 11(1), 22-32.
- ณัฐพันธ์ เจริญนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2559). การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เดือนใจ อารีโรจนนุกุล. (2559). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนประเภทขยายโอกาส ที่ตั้งอยู่ในเขต
จังหวัดเชียงใหม่ (รายงานวิจัย). เชียงใหม่ : วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยศาสตร์และบริหารธุรกิจ.
- ถวิล ธาราโกชน์ และศรัณย์ คำริสุข. (2548). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธ.
- ธิดารัตน์ สร้อยจักร. (2553). กระบวนการตัดสินใจของนักการศึกษาต่างประเทศ. ค้นเมื่อ
5 มกราคม 2558, จาก : <http://krusmart.wordpress>.
- นรินทรณ์ กัลยาวงศ์. (2560, เมษายน-มิถุนายน). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ
ในสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใน
เขตจังหวัดสกลนคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 14(65),
153-162.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยูทธ ไทยธานี. (2554). แรงจูงใจในการเรียน. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- เมธาวิ สุขปาน. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียนกรณีศึกษาวิทยาลัยพาณิชยการ
ธนบุรี. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2554). ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ :
เอสแอนด์จีกราฟฟิค.
- ยุพา ไทยพิทักษ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาสนบริหารธุรกิจหนองจอก
กรุงเทพมหานคร (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาสนบริหารธุรกิจ.
- รณชัย คงกะพันธ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนสาย
อาชีวศึกษาในจังหวัดภูเก็ตและพังงา (รายงานการวิจัย). นนทบุรี : วิทยาลัยราชพฤกษ์.

- รัตติกาล สารทอง. (2551). ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียน ในเขตพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานาน เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2551). วิชาองค์การและการจัดการ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วัชรารัตน์ อริยา. (2559). ความพึงพอใจในการรับบริการจากงานทะเบียน-วัดผล (รายงานการวิจัย). เชียงราย : วิทยาลัยอาชีวศึกษาพัฒนชกการเชียงราย.
- วันทนีย์ โพธิ์กลาง. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2(2), 119-142.
- วันวิสา ชมภูวิเศษ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิชาญ หงส์บิน. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการบัญชี กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒนา (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒนา.
- วิญญู พูลศรี และคณะ. (2560, มกราคม-มีนาคม). แรงจูงใจกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษา สาขาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาอีสเทอร์น. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาอีสเทอร์น, 11(1), 324-335.
- วิลาวลัย แสนเผ่า. (2552). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิศาล ภูษณงค์. (2559, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของ นักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพัฒนบุรี. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 11(2), 129-140.
- วุฒิชัย จำนง. (2552). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ศิริรณ ศิริโลกถ่ม. (2556). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสถาบันการพลศึกษาของนักศึกษา
ชั้นปีที่ 1 ในเขตภาคกลาง ปีการศึกษา 2554. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้พลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร ศิริพันธุ์. (2561). สภาพและปัจจัยการคงอยู่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเภท
อาชีวศึกษา (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2552). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ชรรมสาร.
- สมฤทัย ไทนิยม. (2556). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของข้าราชการ กรมพัฒนา
พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการองค์การสมัยใหม่, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2555). การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ.
กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2557). การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2558). การจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- _____. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). อนาคตของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา
ตามความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศไทย 5 ปีข้างหน้า
(พ.ศ. 2561–2565). กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). แนวโน้มความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในประเทศและ
ตลาดแรงงานในต่างประเทศ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สุรพล เพชรไกร. (2554). เทคนิคการจูงใจ. กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนาพรินติ้ง.
- สุวิมล ศิริกานันท์. (2550). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่
การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรชิสรา กิจสุขฤกษ์. (2557). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ
เข้าศึกษาต่อระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยี
หมู่บ้านครู เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธนบุรี.

- อามรัตน์ เหลืองอร่าม. (2557). แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน
วิทยาลัยเทคโนโลยีเมืองชลบุรีบริหารธุรกิจ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Baldrige, J. V. (1980). Managerial innovation : Rules for successful implementation. **Journal
of Higher Education**, 51(1), 117-134.
- Cubillo, J. M., Sanchez, J., & Cervino, J. (2006). International students' decision-making
process. **International Journal of Educational Management**, 20(1), 101-115.
- Feldman, D. (2010) The relationships of age with job attitudes a meta-analysis. **Personnel
Psychology**, 63(1), 677-718.
- Gushue, G. V. (2006). The relationship of ethnic identity, career decision-making self-efficacy
and outcome expectations among Latino a high school students. **Journal of
Vocational Behavior**, 68(1), 85-95.
- Ormrod, J. E. (2011). **Educational psychology : Developing learners**. Boston : Pearson.
- Reeder, W. W. (1978). **Some aspects of the information social participation of farm
famillies in New York state**. New York : Cornell University.
- Santrock, J. W. (2008). **Educational psychology** (3rd ed.). Boston : McGraw-Hill.
- Woolfolk, R. L. (2008). Philosophy and psychotherapy. **Journal of Psychotherapy
Integration**, 18(1), 25-39.

ภาคผนวก

Graduate School ARU

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

Graduate Scholar ARU

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะจันทร์หมาก รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและ
พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.ประเสริฐ แก้วแจ่ม ผู้อำนวยการวิทยาลัยเสริมทักษะพระภิกษุ
สามเณร
4. นายสมบูรณ์ บุญศิริ รองผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา
เกษตรภาคกลาง
5. นายพิเชษฐ์ หาดิ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
ศูนย์สีป้างีพบางไทร

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

Graduate School ARU

ที่ อว.๐๖๒๕.๙/ว ๑๐๐๖

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วีชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงตานนท์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วีชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ ๖๑๐๓

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เตชะจันทร์หมาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปณวงศาพนธ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนายภานุพงศ์ ลิ้มปณวงศาพนธ์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒนศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ ๖๑๐๓

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ประเสริฐ แก้วแจ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๙.๙/ ๖๑๐๓

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายสมบูรณ์ บุญศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ที่ อว.๐๖๒๕.๘/ว ๑๐๐๓

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายพิเชษฐ์ ชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และแบบแสดงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภาณุพงศ์ ลิ้มปนะวงคานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง

ในการนี้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นตามแบบฟอร์มที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้เครื่องมือมีคุณภาพและเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในโอกาสต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านรับเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ของนายภาณุพงศ์ ลิ้มปนะวงคานนท์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

Graduate School ARU

แบบสรุปความตรงตามเนื้อหา (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม						ค่า IOC
	1	2	3	4	5	คะแนนรวม	
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
8	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
13	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
22	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม						ค่า IOC
	1	2	3	4	5	คะแนนรวม	
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ค่า IOC = 0.97

ภาคผนวก ง
แบบตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

Graduate Scholar ARU

**แบบตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการเพื่อวิจัย
เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อ
สายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1**

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยระบุเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องค่าคะแนน ในแต่ละรายการตามความคิดของท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับรายการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับรายการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับรายการประเมิน

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านการสื่อสาร					
1	สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา				
2	สถานศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนว				
3	สถานศึกษาดำเนินการแผนงาน งานแนะแนวของสถานศึกษา				
4	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการเรียน การสอน กิจกรรมของงานแนะแนว				
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมและมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว				

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านการสื่อสาร (ต่อ)					
6	สถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา				
7	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา				
8	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างเวลาเรียนกิจกรรมแนะแนวไว้ในหลักสูตร				
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน				
10	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ				
ด้านบริบทสถานศึกษา					
1	สถานศึกษาขยายโอกาสในการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา				
2	สถานศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน				
3	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อสายอาชีพให้กับนักเรียน				
4	สถานศึกษามีการสำรวจความคาดหวังของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ				
5	สถานศึกษามีการกำกับและติดตามนักเรียนที่จบการศึกษา				
6	สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสถิติในการเข้าศึกษาของนักเรียนต่อสายอาชีพ				

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านบริบทสถานศึกษา (ต่อ)					
7	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา				
8	สถานศึกษามีการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา				
9	สถานศึกษามีการนำผลที่ได้รับจากการสรุปผลมาส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไข				
10	สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูล ได้ที่จากการสรุปผลให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบถึงแนวโน้ม ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพ				
ด้านความถนัดและความสนใจ					
1	สถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน				
2	สถานศึกษา มีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน				
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน				
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดกิจกรรม ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน				
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อในสถานศึกษาสายอาชีพของภาครัฐและเอกชน				

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านความถนัดและความสนใจ (ต่อ)					
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรม ชุมนุม ชมรมที่เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพให้กับนักเรียนในสถานศึกษา				
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมงานแนะแนว เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ				
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวเข้าถึงเครือข่ายในหน่วยงานอาชีพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน				
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาสายอาชีพ				
10	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวสร้างระบบเครือข่ายการแนะแนวอาชีพร่วมกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน				
ด้านแรงจูงใจ					
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน				
2	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน				
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย				
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้				
5	สถานศึกษามีการจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน				

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านแรงจูงใจ (ต่อ)					
6	สถานศึกษาสับสนุนให้ครูแนะแนว ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับนักเรียน				
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมการเรียนรู้ทางไกลในระบบดิจิทัลให้กับนักเรียน				
8	สถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน				
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนและ การปฏิบัติงาน เพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมให้กับนักเรียน				
10	สถานศึกษามีการส่งเสริมเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในสถานศึกษา				
ด้านเงินทุนสนับสนุน					
1	สถานศึกษามีการประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน				
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อวางแผนและดำเนินงานในการระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนเพื่อการศึกษา				
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจชักชวนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้าใจและสนใจในการช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา				
4	สถานศึกษามีการกำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง				

ที่	รายการตรวจสอบ	ค่าคะแนน			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
ด้านเงินทุนสนับสนุน (ต่อ)					
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานแนะแนว ดำเนินการในการจัดระดมทุนเพื่อมอบให้แก่นักเรียน				
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการการหา รายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน				
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการกอง ทุนการศึกษาของนักเรียน จากภาครัฐและเอกชน				
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานความ ร่วมมือ การระดมทุนการศึกษาจากชุมชน				
9	สถานศึกษามี การส่งเสริมสนับสนุนกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา (กยศ.)				
10	สถานศึกษามี การดำเนินการ สํารวจข้อมูลนักเรียน ประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อยโอกาสทาง การศึกษา				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

Graduate School ARU

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ /ว ๑๖๕

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๐๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปนระวงศานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีพศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่านและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่อยู่ในโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร. ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ฉ
แบบสอบถามการวิจัย

Graduate School ARU

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่าน จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านบริบทของสถานศึกษา 3) ด้านความถนัดและความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ และ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน

ส่วนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง ที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 25 - 30 ปี 30 - 35 ปี 35 - 40 ปี
 40 - 45 ปี 45 - 50 ปี 50 ปีขึ้นไป
3. ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน
 ผู้บริหารสถานศึกษา
 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
 ผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสถานศึกษา
 (อื่นๆ) โปรดระบุ.....
4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง (ผู้บริหารสถานศึกษา)
 1 - 5 ปี 5 - 10 ปี 10 - 15 ปี
 15 - 20 ปี มากกว่า 20 ปีขึ้นไป
5. วุฒิต่างการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
 (อื่นๆ) โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1

คำชี้แจง โปรดระบุเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการดำเนินการมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการดำเนินการมาก
3	หมายถึง	มีระดับการดำเนินการปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการดำเนินการน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านการสื่อสาร						
1	สถานศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา					
2	สถานศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานแนะแนว					
3	สถานศึกษาดำเนินการแผนงาน งานแนะแนวของสถานศึกษา					
4	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการเรียน การสอน กิจกรรมของงานแนะแนว					
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมและมีการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว					
6	สถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับงานแนะแนวของสถานศึกษา					
7	สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา					
8	สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างเวลาเรียนกิจกรรมแนะแนวไว้ในหลักสูตร					
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน					
10	สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาต่อและการส่งเสริมอาชีพ					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านบริบทของสถานศึกษา						
1	สถานศึกษายกยอโอกาสมีการกำหนดคุณภาพของนักเรียนเมื่อจบการศึกษา					
2	สถานศึกษามีการกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
3	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อสายอาชีพให้กับนักเรียน					
4	สถานศึกษามีการสำรวจความคาดหวังของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพ					
5	สถานศึกษามีการกำกับและติดตามนักเรียนที่จบการศึกษา					
6	สถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลสถิติในการเข้าศึกษาของนักเรียนต่อสายอาชีพ					
7	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา					
8	สถานศึกษามีการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา					
9	สถานศึกษามีการนำผลที่ได้รับจากการสรุปผลมาส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงแก้ไข					
10	สถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลได้ที่จากการสรุปผลให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบถึงแนวโน้ม ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนสายอาชีพ					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านความถนัดและความสนใจ						
1	สถานศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน					
2	สถานศึกษา มีการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน					
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน					
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดกิจกรรม ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน					
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพและการศึกษาต่อในสถานศึกษาสายอาชีพของภาครัฐและเอกชน					
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรม ชุมนุม ชมรมที่เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพให้กับนักเรียนในสถานศึกษา					
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนพื้นที่สำหรับการประกอบกิจกรรมงานแนะแนว เพื่อเสริมสร้างทักษะอาชีพ					
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวเข้าถึงเครือข่ายในหน่วยงานอาชีพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน					
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวจัดประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาสายอาชีพ					
10	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวสร้างระบบเครือข่ายการแนะแนวอาชีพร่วมกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านแรงจูงใจ						
1	สถานศึกษามีการส่งเสริมแรงจูงใจ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน					
2	สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน					
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและทันสมัย					
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้					
5	สถานศึกษามีการจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน					
6	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูแนะแนว ดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาให้กับนักเรียน					
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมการเรียนทางไกลในระบบดิจิทัลให้กับนักเรียน					
8	สถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน					
9	สถานศึกษามีการส่งเสริมกระบวนการแนะแนวอาชีพของครูแนะแนว โดยการประเมินปรับปรุงแผนและการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมให้กับนักเรียน					
10	สถานศึกษามีการส่งเสริมจิตอาสาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนวในสถานศึกษา					

ข้อที่	รายการ	ระดับการดำเนินการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
ด้านเงินทุนสนับสนุน						
1	สถานศึกษามีการประสานงานรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน					
2	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อวางแผนและดำเนินงานในการระดมทรัพยากรจากแหล่งสนับสนุนเพื่อการศึกษา					
3	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจชักชวนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้าใจและสนใจในการช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา					
4	สถานศึกษามีการกำกับติดตาม ประเมินผล และสรุปรายงานการดำเนินการงานอย่างต่อเนื่อง					
5	สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้งานแนะแนวดำเนินการในการจัดระดมทุนเพื่อมอบให้แก่นักเรียน					
6	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการการทำรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน					
7	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุน โครงการกองทุนการศึกษาของนักเรียน จากภาครัฐและเอกชน					
8	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานความร่วมมือ การระดมทุนการศึกษาจากชุมชน					
9	สถานศึกษามี การส่งเสริมสนับสนุนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)					
10	สถานศึกษามี การดำเนินการสำรวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียนด้อยโอกาสทางการศึกษา					

ส่วนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

Graduate School ARU

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

Graduate School ARU

ที่ อว. ๐๖๒๙.๙ / ว ๑๑๐๕

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนปรีดีพนมยงค์ ตำบลประตูชัย
อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงศานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจในการศึกษาศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากท่าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่อยู่ในโรงเรียนที่ท่านรับผิดชอบ เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วัชรภัทร เตชะวัฒน์ศิริดำรง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

โทร/โทรสาร ๐-๓๕๓๒-๒๐๘๓

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

Graduate School ARU

แบบสัมภาษณ์เพื่อวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสาย
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ข้อมูลที่ได้จาก "ท่าน" ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากท่านมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ให้มากที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านบริบทของสถานศึกษา 3) ด้านความถนัดและความสนใจ 4) ด้านแรงจูงใจ 5) ด้านเงินทุนสนับสนุน

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ที่ท่านกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำเสนอแนวทางการแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

นายภานุพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์

นักศึกษาลัทธิสุตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา ใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อผู้ให้ข้อมูลหลัก.....
ตำแหน่ง.....วุฒิการศึกษา.....
สังกัด.....

ส่วนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการต่อการเสริมสร้างแรงจูงใจใน
การศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ด้านการสื่อสาร

ท่านมีแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดครูและบุคลากร ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับ
งานแนะแนวอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

2. ด้านบริบทของสถานศึกษา

ท่านมีแนวทางกำหนดอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

3. ด้านความถนัดและความสนใจ

ท่านมีแนวทางการกำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ด้านแรงจูงใจ

ท่านมีแนวทางการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการเรียนรู้ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. ด้านเงินทุนสนับสนุน

ท่านมีแนวการดำเนินการ สํารวจข้อมูลนักเรียนประจำปี เพื่อจัดทำทะเบียนนักเรียน ค้อยโอกาสทางการศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

Graduate School ARU

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อและนามสกุล	กานุกพงศ์ ลิ้มปนะวงสานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	13 มีนาคม พ.ศ. 2534
สถานที่เกิด	อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
สถานที่อยู่	53/2 หมู่ 1 ตำบลเขาไชยราช อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	พนักงานราชการ ครู
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ประถมศึกษา โรงเรียนไทยรัฐวิทยาลัย 76 จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2549	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนิรลมชุมพร จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2552	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2557	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา